

Alte Drucke

**Kronyky.|| A žiwotuow sepsánij nay=||wrchněgssých
Biskupuow Ržijmstých/ gmač || Papežůw/ pilně a wěrně z
mnohých Historij kratijčce wy=||bráno a ...**

Nürnberg, 1565

VD16 ZV 27239

Ostatek Kronyk a Ziwotůw naywrchneyssych Biskupuow Rzijmskych/ genz
Papezowe slowau/ pocnau od Lucia tretijho/ genz hned po Alexandrowi
tretijm Papezem byl/ az do Piusa/ toho gmena ctwrteho/ ...

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150039

Ostatek Kronyk a Ziwocůw
 naywrchnějšých Biskupow Říjm-
 ských/genž Papežowé slowau/počnau od Lucia třetího/
 genž hned po Alexandrowi třetím Papežem byl/až do Pia-
 sa/toho gměna čtvrtého/nynějšého Papeže/ Z hy-
 storykuow Křestianských a hodnower-
 ných pilně a wěrně wybra-
 no a sepsano.

Lucius třetí. *ga lucem amabat*

Rodem z Dussky/ z Města řečeného
 Luca. Ten hlasy gednostegnými za naywyšší-
 ho Biskupa Říjmskeho zvolen byl.

A yakž se na Stolicy Papežskau dostal / hned se o to
 vgal/aby Senatory a neb Pány radní w Říjmě z gich v-
 řadůw sfadil/a od Říjmskeho Lidu wylaučil. Ale Sena-
 torůw ruká tak mocná byla/že netoliko Lucius Papež mu-
 sel z Města vggíti / ale také y geho příznivocy / a kteří s nim
 drželi/nesměl se z nich žádný hnauti/ani se w ničem dati sly-
 sseti/Edo gen malo hlesl/musel Města prázen býti/pakli má-
 lo co takowého naň vznáno bylo/hned mu oči wywrhli.

Potom Papež aby sebau bezpečen byl / vtekl do Města
 genž Parno slowe / a tam Concilium svolal / a tu žalobně
 obtěžowal sobě pro wsseteční smělost a peychu Říjmanů/
 a napomýnal wssedka Křestianska Bnůžata kretowání

Aa iij

Mě

Města Geruzaléma. Vmřel Léta pátého w zprawování
ní Stolicie Apostolské.

Za času tohoto Papeže byl žiw něyať Petrus Come-
stor, kterýž sepsal Knihy/genž gmeno magy Scholastica Hi-
storia.

Urban třetí.

Z Longobardy rodem byl. Tento Papež měl nára-
mně welikau starost a sfresování s strany té znamenité mo-
cy Saladyna Krále Perského/ kterýž Křesťany w Asij wel-
mi srušował/natíšťy gím čině/ W tom Papež snažně s vsy-
lowáním pracował/ aby Křesťané obhagováni byli. Ale
když se wseček věci pozdě a meškawě daly/ s rozpálením
a horliwostí táhl do Benátek/ tujm aumyslem/ aby tu Kře-
stianské wogsko w hromadu swolal. A když až do Ferrarie
přišel/ bylo mu tu powědjno o poslední porážce/ a wzetí
Geruzaléma/ a zablazení Křesťanůw/ z toho se rozstona/ s
hořem vmřel/ Léta druhého za Papežství swého.

Klehoř osmý.

Rodič Medyolánský. On napomínal wseček a Kní-
žata/ aby s mocí walečnau a wogěsky po Zemi y po Moři
k Geruzalému táhli/ a zase gey wyswobodili. A když se té-
mi a takowými obmysly zanepražďował/ bral se do Mě-
sta Pisa/ a tu vrowal Pisanské s Genuenskými / gsa té na-
bége že gich přátelstwo bude mnoho mocí k tomu prospěti/
aby

CLX

aby Wogenšké po Móri plawení (w kterémž dosti mocný
a dostatečný gsau) tím lépe od ruky slo/ě retowánj a poma-
hanj Křestianom w Asij. Když Papežem 57. Dnij byl
vmřel.

Klement třetí.

Byl Řijman. Papež tento když Křestianom w Asij
w rozličném nebezpečnstwí obýwagícím těžko bylo/wy-
prawil smocy walečnan. Cysaře Frydrycha Barbarossa/
Krale Englického a Francského/a téměř w sseďu Europu
ale nic nedowedli. Ale Cysař Frydrych w tom tažení když
giž šrze Zemi Tureckau daleko protáhl/a Turkowimnoho
Města tragin odňal/dostal se až do městů Armenye/Tu
pak času Letního když veliké horko bylo/chtěge se ochladiti
a zmeyti/kaupal se w gedné řece/a tu w prudkosti wody mi-
mo naděgi se vtopil. A tak naděge o dobytí a zase wyswo-
bození Geruzalema a země Swaté byla zmařena. A Kle-
ment Papež také w čtvrtém Létě zprawowaní smeho v-
mřel.

Celestinus třetí.

Kterýžto prwe Jacintus slaul/dostal se na místo Kle-
menta předka swého. Tento Celestinus když na Den sla-
wnosti Velikonocný na Papežstwí byl Korunowan/bned
na zeytří Cysaře Gindricha Sfesteho na Cysařstwí také
Korunowal/a genu Septist u gménem Constanć za
Alana

Manželku dal. Cysař ten při věcech walečných žádného
štěstí neměl. Papeže pak aumysl byl Geruzalema zase do-
bywati/a umřel w 7. Letě zprawowaní swého.

Innocencius třetí.

Byl rodem z Campanye. Když tento Innocencius pr-
wě od Celestyna Papeže w počet Kardinálůw byl poyat/
potom po smrti geho škrze wolení obecné za naywysšího
spráwce Cýrkwe gest wystawen. On Púsařům/a těm
genž Bulle píší gich mzdu a službu wyměřil. Item / on
také ustanowil aby před potogemi Notariůw a Púsařůw
žádneho Wratného nebo Wartýře nebywalo/ proto / aby
žádnému nebylo vblíženo/a každý swobodný přístup měl.
Držel Concilium w Říjmě proti Turkowi/yakž tomu po
rozuměl že Saracenůw moc tak wysoce stala / a w Afřu se
rozmohla. On také práwa Duchowní / genž Decretales
slowau/w hromadu sňesl. Postawil se proti bludu Kacy-
ře Ameryka/ kterýž gest w Pařížy vpálen. Tyž Papež tay
nau sseptawan Spowěd/ neb kteráž se possepmo w yssy dě-
ge/ ustanowil a zamyslił. Seděl na Papežské Stolicy 18.
Let/ Měsíce 4. Dnů 24. a umřel.

Ža času tohoto Papeže byli žiwi Swatý František
Otec a půwod Mnichůw slowe Minores, a Swatý Do-
minyk prwní ustanowitel Řeholy Mnichůw/ kterýž gne-
no magů Prædicatores.

Honorius třetí.

po Smrti

Po Smrti Innocencia třetího Werusansstij Kardynali pro wolenij gineho Papeže po spolu shromážděné / w gednom potogi zamkli / a tým méněgij každého dne gim stra-
wy dávali / aby wolenijm hlasuow tým spůs hotowi byli /
pro gina pilná a důležitá gednání s strany potoge / a ginych
wěcy znamenitých obecneho Křestanstwa se dotýkajících.
A byl tento Honorius třetí za Papeže zvolen / a byl
rodem z Říma / kterýž se také mnohým gednáním a stara-
ním proti Turkowi zanepražďňoval. Dal gest Frydry-
chowi toho gměna druhému tytul Cysářský / potom ho ta-
ké pro některá geho prowinění z důstogenstwj Cysářské
wysadil / a klatbu naň dal / proto že na statky Duchownij mo-
cy sahl. Na posledy umřel Léta 11. Papežstwj swěho.

Tež Papež Honorius zákony a nebo Řeholy Mni-
chowské S^o Frantiska / a S^o Dominyta / mocy Papež-
ska potwordil / a to Léta Páně 1220.

Řehoř dewáct.

Papež tento brozyl Cysaři Frydrychowi druhému / ge-
stližeby swému přirčení (s strany toho tažení proti Sara-
cénům / proněž Křiž na se wzal / a k tomu se zawázal) za do-
sti newčinil / žeby ho předse w té klatbě / kterauž předeš geho
naň wydal / nechati chtěl. A když giž mnoho Lidu Německé
ho s Lantkrabij Hesstym do Brundusium přitáhlo / Cysař
Frydrych w Sycilij počínal sobě yakoby nemocen byl. Ale
Lantkrabě když w Brundusium umřel / Cysař rychle přigel
a wšedek engeho pozůstaty statek pobral.

Bb

Když

Když takovými ničemými přitahy tažení to prou-
chodu mŕtinemoblo / Papež též sſy Vrtel klatby na Cysaře
vydal. On se potom předs Papeži gim pohrdage sproti-
wil doſud žiw byl. Papež ſkrze raddu Krále Francſkého
a Engliſkého odwoławal ſe na Concilium / ale Cysař zo-
ſazowal wſſecky ſylnice na Zemi y na Wodách / zgŕmal ně-
které Biſkupy a Kardynaly na Wodách v Měſta Piſa / a
w Moři ge ſtopil / tak že odeſſad přŕſtup byl zawrŕn / a to
Concilium hyndrowano. W nebytŕj Papeže Křŕjmané ta-
ké začali yaktſ rumreych / a téměř yaktſus nowau wŕru / na
kterauž také mnoho Knežŕj ſpadlo / genž ſkrze Hannibala
Kacyře wŕjra ta byla wwedena / a tak ſpuntowali ſe proti
přŕjchodu Papežowu. Ale mezy tŕjm přŕſſel na ně mor / a bl-
tawá bliža / kteraž wſſeck o Měſto poda wila / až do Deſyti
oſob. Tato rána a pomſta Božŕj waltu tu rozwedla / po-
tom napoſledy tŕž Papež w zprawowanŕj Stolice Papež-
ſké Léta 15. umřel. Měl také welkŕu práci s Dekretali /
kteréž w pět ſtránek s Reymundem rozděil / a rozdiſně zpo-
řádal.

Celestinus čtvrtý.

Kodič Medyolanský / giž gſa ſtár a nemocen zwolen a
potwřzen byl za Papeže / poſlal Legáty ſwé k Cysaři Fryd-
rychowi / kteryž byl Měſto Fawenciŕj oblehl / a bylbŕy ho rád
mŕrohým zakazowanŕjm obměčil / ale 18. Dne po wolenŕj
ſwém umřel / a odpowědi nedočetal / A Stolice Papežſká
tehdaž prázdna byla 21. Měſýcŕw / přŕjčinŕu těch kteryž to
proſſa-

prokazali/že wolený Papeže bez nich nemá se děti. Tehdaž
 krze Cysáře Frydrycha byla země Wlascka tak potlačena/
 že každého dne obávali se/an y Řím wezme.

Léta Páně 1225. žiwa byla a stkwěla se Swatá Pa-
 na Klára. Item/ Swatá Alžběta/ Krale Obersteho Dce-
 ra/a Lantkrabij Turynského Manželka/ Lidychudych a nuz-
 ných Matka a Patrona. Item/ Swaty Stanislaw Bi-
 skup Krakowský. Item/ Hugo Kardinál / a jinij mnozy
 paměti hodný Lide.

Innocencius čtvrtý.

Rodem z Genuie/prvé Synebalduš slaul. Wšel na
 Stolicy Petrovu z gednostegné mocy a wůle. Hned yať
 tomu srozuměl/že mu od Cysáře tegné nepřátelstwý gť při-
 praweno/bral se k Králi Francskému/ gménem Filipowi.
 X gsa od něho poctiwě přiyat/položil Concilium do Leonu
 na kterěž Cysáře Frydrycha powolal. Když se yaťo nepo-
 slussný hned nepostawil/a přigeti prodléwal/Papež naň klat-
 bu wydal/a mocý Cysářské zbawil. Z toho se Cysář wel-
 mi rozhněwal/tak že w Městu Parmu wsecko pohubil / a
 kteříž s Papežem w dobrém přátelstwý byli zabnal a po-
 mordowal/a mnohé neřesti swedl/Potom se wogenstý wy-
 prawil/Picenum/Umbriam / a jiné Kraginy Římskému
 Kostelu poddané zpodwracel/zpustowal / a obywatele za-
 bnal/w Bononij wysokau školu wyzdwihl / a wseck swo-
 bod zbawil/a do Padue přenesl. Takž potom brzo umřel/
 a mnoho Waleč tudy bylo zastaweno / a to Papež s swau

Bb ij

klat-

flatabau dowiedl. Kdyby něčto chtěl Kronyk wypoznáme-
nati/ta wšedk a Krwe proliti/ kteráž gsau oni swedli/ nassel
by to/ že wije Lidu gest zmordowano za Papežuow / nežli
gednoho času Lidu w swětě žiwo bylo/ k tomu gsau oni toli-
ko s těmi swými šabelskými flatabami přičinu dawali k za-
býgeni/ ať nedijm k Krwarow wálkám/ šarwatčám/ rad-
dám a strubowaním. Papež zatijm w Lyonu swau zwu-
li měl/ Concilium držel/ některé Mnichy/ kteříž Stolicy ge-
ho zastawali / za gich žiwnosti w počet Swatých wepsal /
Eamunda Tantuarienského/ Petra Weronenského/ Sta-
nislawa Biskupa Krakowského/ A tu nařídil/ aby Kardý-
nalowé červených Kloboukůw nosyli/ k wyznamenání/ že
k wyléwání Krwe své pro wjru Křestianskau/ ať zasta-
wení gměna Krystowa wždycky každého času gsau hoto-
wi. To gsau ta naypřednější gednání/ kteráž s tak wel-
kými náklady na tom Concilium zrychtowána a porowná-
na byla. Papež potom od Panstwa gsa powolan do Syci-
lie/ bral se do Neapolis/ a tu když poněkud za dlouhý čas pře-
býwal/ a w brzké chvíli (mage tu naděgi že wšedk o Krá-
lowstwú opanuje) umřel 15. Léta panowání swého. On-
wsi anowil Swatek Narodení Panny Marye. Řády neb
Zakony Mnichůw žebrawých welmi milowal / A Swate
Kláto Řeholu wydal.

Alexander čtvrtý.

Kodem z Campanye. Tohoto Papeže/ genž přwe slaul
Raynaldus/ mocnost Knězstwa do Chrámu Božího za-
náz

naměstka Krystowa / na pospěch w Neapolis zvolila / aby
 se Cyrkw proti mocy Mandfreda Krále Sycilského opa-
 trowati a hágití mohla. Kterýžto hned Mandfreda na
 pomenul / aby proti Cyrkw Říjmské před sebe nic nebral.
 Na to žebránj Mnichůw bohaté / a na gich chudobu hog-
 nau welmi lašťaw byl / tak že Knihy Wilhelmowy / proti
 chudobě řádůw žebrawých wdělané / potupil. Na Man-
 freda pustil flatbu / z těch příčin yakož na hoře powědjno.
 Wseliyáť protivil se tyranům / kterýž proti Říjmské Cyr-
 kwi vkrutnost provozowali. Dyal se oto aby Benátčan-
 ny s Gernuenskými smilowil. Paustenjšky mocy k tomu nut-
 kal / aby se do Měst stěhowali / gsa widěním hnut / w kterémž
 se genu Swatý Augustyn o tom poraňuje vřákal / aby
 Lid včením / Kazaním a Spowědij slyšením předchaze-
 li. Měl také zwlaštěnj náchylnost k řaduom Mnichow-
 ským w nowě powstalým / kterěz také mnohými swoboda-
 mi obdaril. Z mnohých Mnichůw Kardynalůw nadělal.
 Umřel 7. Leta w zprawowaní Papežském / w Městě Wi-
 terbium. Řád Paustenjškuow Swateho Augustyna z
 Lesuow mýst samotných a paustů do Měst nayprwě po-
 wolal / a gich potwrdil.

Za času Papeže tohoto byl žiw Albertus Magnus, w
 Pařížu / Doktor znamenitý.

Urban čtvrtý.

Po Alexandrowi čtvrtém / gsa prwě Patryarchau Ge-
 ruza'émským / rodem z Gallij / byl tento Urban čtvrtý za
 B b iij Pa=

Papeže zvolen. Když tomuto Papeži gednan kdos geho z
prosteho řadu zplození vyčítal/řečl: Ne tělesné rození/ale
crnostné a chwalitebné domozování/ Muže Drozeného
činu.

Tento Papež Hod a Slavnost/ Corporis Christi, to
gest/ Těla Božího ustanovil/ a k tomu velké odpustky na-
dal. K zákonům žebravým byl velmi nakloněn/ pomocmi
a sšedrováním. Wzal sobě w aumysl poklady shromaž-
ďovati/ nechal žoldnéře Křížem poznamenati/ a tak předs-
táhnanti/ Aaby na to mnoho nenakládal / poručil zpravo-
vání a obranu Církyve Hraběti Karlovi z Frankreychu.
W tom umřel w Perusium Léta 4. zprawování Stolic-
e Papežské. Toho času byl na Swětě Dantes Floren-
tinus.

Klement čtvrtý.

Genž prvé gméno měl Gwardo Fulcodů/ rodem byl z
Marbona/ byl za Papeže wyzdvižen / a Klementem čtvrt-
tým nazván/ byw přednj radda při Dvoře Krále z Fran-
kaychu. Měl také ženu y Dětky / po nichžto smrti učiněn
gest Biskupem/ Arcybiskupem/ Kardynálem / a naposledy y
Papežem/ a toho brzo gedno po druhém došel.

Když již do Říma k přigijmání Papežství powo-
lán byl/ obával se na cestě a na pěci se měl před Mansfredem
sfazeném Sycilským Králem/ tak že w oděwu Mnicha že-
bravého pěstky šel až do Perusii/ odtud domedli ho Kar-
dynálowé až do Witerbium/ a tu s Kardynály gednal o wě-
cech

cech/ kterěz se Karola dotýkali. Před tím a prvé než Papežem byl / umřela mu Manželka geho / a zůstavila mu po sobě dvě Dcery / jednu dal do Kláštera / Druhé dal Tři Sta Tyronských Hřiven místo Múže / na ten spůsob / aby wíce nic od něho nežádala / Neb nechtěl Swatého Petra pollady zlehčowati a povprazňowati / a wíc byl k chudým nežli k svým přibuzným (gestliže to prawda gest) na-
kloněn. Měl tento Papež přítele sobě přibuzného / a ten měl tři Prebendy / neb wobroty / gehož k tomu měl / aby ge-
den kterýžby chtěl sobě schowal / a od jiných dwauch aby pu-
stil. Když žádost na něho wložena byla / aby tomu swé-
mu příteli dobruu welikan Prebendu dal / řekl: Žiw gsem Bo-
hu / ane Krwi a Tělu. Umřel w Witerbium w čtvrtém
Létě Pastýřstwí swého. Stolica byla bez zpráwce dvě
Léta.

Léta Páně 1268. byli žiwí Bonawentura / ginač Do-
brohost Kardinál / Tomáš Aquinatský / Alexander z Alles/
Scotus / Wincencius / Swilhelmus Pařížský / Hostyen-
ský Kardinál / kterých mnohé a znamenité Knihy sepsali / a
Papežstwí zwelbowali / protož ge tež w počet Swatých
položil.

Ržehoř desátý.

Tento Ržehoř / genž prvé gměno měl Teobaldus / při
shromáždění Kardináluow w Witerbium / po dlabém
gich swaření / za Papeže byl zvolen. Proti Lidem chudým
genž se k Lúnu a ochraně Církwe Římské vrtěli / byl sře-
drym

drým a milostivým. Wložil se také w tu těžkau nesmlu-
nan wálku a newoli Benátčanůw a Genuenských / a tu v-
rownal / když jim wssedla moc k provozowanú wáleka
porwědel a zastawil / z čehož Lide weliké potěssení měli. Ta-
hl s Karlem Sycylským Králem do Florenciú / aby odtud
wyhnáným zase tam wpomohl / A odtud bral se do Lyonu /
a tu držel Sněm Duchownú / a po tom Sněmu drženém
wpřijmo do Aretium / a tu umřel w pátém Létě Papežst-
wú svého.

Innocenciús pátý.

Zgednostegně wůle / genuž prwé křtali Petrus Taren-
tasiús / gsa Zakona Preditatorůw w Aretium za Papeže gě
wyhlássen / a Innocentiús pátý nazwán. On Florentyna-
ské na žádost a welikau prosbu Legátůw k němu poslaných
z klatby propustil. A když Benátčany a Genuenské k to-
mu přiwedl yatež on mŕti chtěl / umřel 6. Měsíce w zprawo-
wanú Cýrkwe Říjmské.

Adryanus pátý.

Posazen gest tento Adryanus z dowolenú a dopřánú
Kardynálůw na Stolicy Apostolské / kterýžto hned se do
Witerbium bral / tům a takowým wmyslem / aby wyhledá-
wal obmysluow / kterýmižby moc Králowstau zmenšyl.
A protož Legáty poslal k Králi Rudolffowi wywolenému
Cysáři / Ale on gsa zanepřáženěn důležitými wálkami / kte-
réž we-

ceť wedle Ottagarem Králem Českým/messkal/ a přigeti
prodléwal. W tom Papež vmřel sedě na Stolicy Papež-
ské toliko dnij 40.

Johannes XXI.

Genž prwé slaul Petrus medicus, z Portugallis Města
Uliribona roden. Seděl na Stolicy Papežské s. Měsyců.
Vedl mluvit / jeny Můž / ale křesťelům gednáním a
obmýslům bázlivy a nespůsobny. Když se naděje byl / že
wždyčy žiw bude / a sobě sám blaubeho žiwota zaslíbe wal
a mnoho před sebe bral / gsa w Městě Witerbium w gedné
Komore mezy domi zasul se / kterauž sobě sám dal wstawě-
ti a připrawiti. Někteřj domnjwagj se / že se Sklep na ně
ho osul. Někteřj opět prawj / žeby tak naschwal naň po-
líceno bylo.

Nikulás třetj.

Gemuž prwé říkali Iohannes Caietanus, rodilý z Ří-
ma. Zprawowal Stado Krystowo tři Léta. Toho ča-
su potaussel se Karel Kral Sycilský s dopomáhanjm rade-
by Říjmské / aby se w wolenj wetřel / a s Říjmany Pape-
že wolil / ale hlasowé a wolenj Kardinálů swjg přič od-
mělo / a tak Kral s swym obmýslením nic neprowedl.
Papež proti němu hned walku začal / z dobywal mu mnoho
Měst / Země y Kraginy / kteréž předkové geho Říjm s co-
mu Kostelu mocy byli wzali. Tento moudře radny Pa-
pež

Cc pež

pež statky Duchovní hogně rozdával/nadělal mnoho Kar-
dynalůw/Biskupůw z Mnichůw Řeholy Predykatorůw
a Bosakůw. Kdyžkoli Misy slaužil/hogně swych slzy wy-
léwal. W tom pak pomluwu měl/že swych milowal/gimž-
to mnoho statku a zbožij dáwal / a proti swým přátelům
welmi středrym byl. Gsa Sslatem poražen vmřel 2. lth-
3. w oftruhauj Stada Paně.

Martin čtvrtý.

Po blahe rozepři a neswornosti teprw w Měsycy
po Mikulášow třetijm tento Martin čtvrtý/genž prwe
slau Symon/za Papeže gest přiyat. On na Den slawno-
sti welikonočníj s. Kardynalůw vdělal. Karola Krale za
se posadil w Senatorské důstogenstwj/z kterehož od Mi-
kulasse předka swého byl wysazen. W klatbu dal Petra
Arragonského Krale / yako násylného držitele Kralowst-
wj Sycilského. Těž Paleologa Cysaře Constantynopo-
litanského/z národu Karola. Item/Perusynské z kterých
přijčin/prodlaužiloby se o tom wyprawowati/genž se we-
stými penězy z klatby wyplaceli. Proti poběhlým Fryaul-
ským wedl wálku/a rychle swjítězyl. Pro zbauřeny Gebel-
linským proti Swelssom přissel do Perusium/a tu vmřel w
4. Lěte a w 1. Měsycy Papežstwij swého.

Honorius čtvrtý.

Stalo se že tento Honorius bez pruoťahu blaheho w
Peru

Perusium/image prvé giněno Jakub/ rodem z Říjma / za
 Papeže byl zvolen a přijat. Za geho času staro Říjmský
 a věci geho w dobrem pokoji stali/ neb Bratr geho Pandol
 ffus rovně toho času měl na sobě Senatorsté Důstogen
 stvuj w Říjmě. Potvrdil Zakona a řádu Carmelitůw/
 frerýž prvé nebyl dostatečně potvrzen/ a protož y mnoho
 půtek mýřwal. Zwlastně přijeti měl k těm / kteříž s Pa
 pežským dworem drželi/ a genu howěti uměli. Umřel dru
 hěho Leta. Stolicе prázdna stala 10. Měsycůw.

Nikulás čtvrtý.

Rodič Picenský/prvé Saul Geronýmus/ z řádu Bo
 ředěho. Tohoto Papeže Město Ascula obecněm wole
 ním a Kardynálůw z sebe vydalo. On skoro z každého Za
 kona Unichowského Kardynálůw nadělal / nebo wssedý
 gednostegně milowal / A neměl za to/ aby swým přátelům
 nežli kterému giněmu dobremu Cizowětu co wije powinen
 byl činiti.

Za času toho Papeže pozdwišli se rozličné bavičky/ roz
 dwogený/ vraždy/ palení kraginami/ y w Městě Říjmě.
 Trypolis Město také druběho Leta zprawowaním geho od
 Sioldana bylo dobyto a staženo. Když již wssedý věci
 na zlé mýřepostaweny byli/ přislanáň testnost a hoře žiwo
 ta geho / umřel pátěho Leta Papežství swěho. Stolicе
 tehdáž prázdna byla 2. Letě/ a tři Měsíce/ neb Kardynalo
 wé o wolení Papeže nemohli se sňesti.

Cc ij Cco

Celestynus páčh.

Po blaubeim wolenij Kardynalowé neswornij wysta-
wili tohoto Papeže Celestyna Klášternijka a Paustenička/
gemuž prwe řijkali Petrus Moroneus, kterýžto hned yakž
Korunu Papežskou přiyal / bral se do Města Aquilam / a
tam 12 Kardynálůw stwořil. Při tom geho Korunowa-
nij prawij hystorye / že bylo přes dvě stě Tisíc Lidu / kte-
říž tohoto Paustenička Swátost k dšstogenstwij Papež-
skému wyweyssenau chtěli widěti. Gsa Papežem od swého
autrpneho žiwota nepustil. Ale poněwadž nebyl žádným
swětstým / maudrým / sfortedlným / přewrhlým člověkem /
a neměl než dobrým / zprostným a vprjímým býti / byl gest
k zprawowanij Papežstwa yako nehodným / a k tomu ne-
statečným vsauzen / gsa k tomu napomenut / aby od toho pu-
stil. Ale Karel Král Sycilský poyal ho s sebau do Neapo-
li / a napomínal ho aby žádnau wěcy Stolicе nepostupo-
wal / ani Cyrkw nijn dobře zprawowanau opauštěl.
Benedykt pak hbitě obmyslny a schytralý Kardynal / tomu
vprjímému Papeži mnoho wklazowal w prawijch duchow-
ných / žeby welmi těžce shřessyl nepostaupiliby / a poněwadž
sebe nedostatecneho wznáwá / protož postaupiti powinen
gest.

Y bylo o sfazenij gednáno / a dowedl to člověk ten sfor-
tedlný / že se našel stal / a w práwa duchownij položen byl / že
Papeži slusij Papežstwij postaupiti. A takž se Celestynus
yako wbohý a vprjímny Papež wřadu naywcrhněgssijho
Biskupstwij zbawil / a dal Kardynálům plnau moc a wole-
nij / a

nij / a

ná/ aby giného zwolili/ a takž hned Benedykta wywolili/
 kterýž tať snažně při tom sfazení pracował. Celestynus
 winšował sobě zase své prwnějšij Pausteněštwij/ k ně-
 muž se y bral/ Ale z poručení Benedykta toho Arcypada-
 cha byl na cestě yat/ a do wězení wzat/ a tať tu choráw/ že
 potom brzy umřel/ Neb se obáwal/ zůstaneli Celestynus žiw
 snadby Lide o něho stali/ aby se raději dobrého zproštného
 člověka přidrželi/ nežli včeného/ a vměním nadutého chy-
 tráka. Protož ho Klement páty slusně w počet Swa-
 tých položil. Byl Papežem něco málo wjic než s. Měsy-
 cůw/ neb musel Papež dobrý zlému vprázdniti.

Bonyffacius osmý.

Gemuž prwě říkali Benedykt/ rodem z Campanye/ při-
 yal zprawování Stolicy Římské. Takový byl wssemi
 spůsoby a wsseliyáť padaucnýt zly/ schytralý/ lstiwý/ hbitý/
 wytrěpaný/ ssybalstý/ spěšných obmyslůw/ a wždy wssemi
 střichy yako druhý Catylina wycwičený a přewracený/ a
 nobřž ssybal welmi včený. To dowedl/ že tomu dobrému
 vprjímému Celestynowi předku geho w noci w spůsobu
 hlasu s Nebe tegně w vcho sseptano bylo/ chceli ginač Spa-
 sen býti/ aby Papežstwj wzdal. Když se mu w té wěcy do-
 bře dařilo/ po došlém a obdrženém Papežstwj/ počal kaž-
 dým pohrdati/ a Gebellinským se protiwiti.

Tento opat dobrý a nábožný Otec Swatý Ssestan
 Knihu práw Duchowních wdělal/ a zgerwně na wysokých
 školách gi čistí rozkázal. Odpowědel Knížeti Albrech-

Cc iij

towi

to wi potworzenij i zprawowanij Křiſte po třikrát. On
nayeprwe započal Létu Milostiwé / Léta Paně 1300. a rjm
nas Německé blázný do Křižma nawnadil. K tomu mi-
lostiwému Létu tak se mnoho toho wſſetečného Lidu pro-
ſteho ſhlaučilo / že ſtoro w Křižmě proſtranſtwij neměli / a
ſſtrany Hoſpod na Dlicech lehati muſeli. K poſledku / když
proti Králi Francſkému nenáwiſta nechut neſl / A Cyſař
Albrecht powolným ſe vſázal / poddal mu to Kralowſtwij /
Korunowal ho na Cyſařſtwij / a na Kralowſtwij Franc-
ſké. Ale Filip Král Francſký wzal ſobě Gebellini ſe na po-
moc / wpadl na Papeže w Andegawij w domě Otce geho /
wedl ho ſ ſebau yateho do Křižma / on pak umřel hořem a
zlomyſlností y neſſlechetností na ceſtě w devátém Létě
Papežſtwij ſweho.

Benedyktus gedenáctý.

Kardynálowé tohoto Papeže Mnicha z řádu Preby-
tatorůw / prwe gměno mage Mikulaſs / na Stol cy Swa-
těho Petra poſadili. Tento Papež Krále Francſkého za-
ſe w Kralowſtwij a ſwobodſtwij geho wſadil / ſtrž Beny-
ſſacia ty kteříž ſſazení byli zaſe na miloſt přiyal. Umřel w
Peruſium Měſyce 9. když ſ ſwými o to raddu držeti cť /
kterakby ſe pomoc proti Tatarom w Syrii wykonati mo-
hla / Scolice neměla zpráwcy Měſýcůw 11.

Ža čaſu tohoto Benedykta žiw byl znamenitý Pecta
Franciſcus Petrarcha.

Kleo

Klement pátý.

Po dlouhé nesvornosti a hádaní Papež tento / rodem z Vasconij/genž prvé slaul Bernhart Gottho/gednoho Rytíře Syn/byl za Papeže vystaven/a z Frankreychu povolán. Když poselstvom o swém zvolení přiyal/bral se do Lyonu/povolaw tam Kardinálůw/a tu w přítomnosti Filipa Krále Francského/mnohých Knížat/Grabat/a z starou Rytířského na Papežstvom byl Korunován. A té chvíle když Papeže podle obyčeje s velikau nádherností a pompau po Něstě wodili / obořila se Žed dosti wysoká až do gruntu/na kteréž se Lidé té okážce nádherně díwali / podnij se zasul Kníže z Brytanij / a syc mnozy jinij znamenitij Lidé. Na Karola pak Krále z Frankreychu Bratra přisla náhla mdloba a omdlévání. Papež w takové kwapné rozmyššce a zbaučení mezy Lidem byl sem y tam potiskován a wrcen/že z něho geho Papežská Koruna spadla/z kteréž se drahý Kámen gmenem Jaspis ztratil.

Papež tento mnoho Francouzských a Gallianských nádelal Kardinálůw. Když Ržijmané pro geho w Ržijmě nebytij nad tým těžcy byli/a sprotiviti se chtěli/ztrýdil k tomu tři Kardinály/aby Ržijm y wssedku Italij plnau mocy zprawovali. Potom rozkazem geho Kacyěstvom Dulcina Kacyě bylo vdusseno/a Žakon Templářůw do čista wyblazen. Benátčanuom zpřuwání Kostelnij/čítání a Swátosti zapowědel pro Ferrarienské. Takowěz gednání také proti Florencským a Lužanským před sebe wozal / a tak Florencským pro tu wěc počali se na Kněžij bauřiti/a na
ně yac

ně pafés berně vvládati. Umřel Léta 9. w zprawování
sweho. A Stolice Petrova téměř za tři Léta bez zpra-
ce bylo.

Za času tohoto Papeže Rhodis Ostrow Křesťanům
se w moc dostal. Concilium w Frankreychu za něho 2. Léta
držáno bylo/ Léta 13 11. Tyž Papež Knihy / genž slo-
wau Clementinae constitutiones, w hromadu sňesl/ A Swá-
tošti neb Kosti Swatých ctíti rozkázal.

Otolo těch časow/ a nětco před tým/ tito wznesenij a
včenj Lide na swětě žiwí byli/ Gwihelmus Durandy/ on se
psal Knihy Rationale diuinorum officiorum, Těž Nicolaus
de lyra, Iohannes Scotus, Alanus Doctor, a ginij mnozy v-
čenj Muzij.

Toho také wěku Kacyřstwo/ magijc gměno Fratricel-
li wznašelo se z wysoka/ kterěžto Bonysfacius Papež potu-
pil/ A tělo Hermannna toho Kacyřstwa půwoda/ kterěž w
Zemi 20. Let pohřbeně bylo/ zase z hrobu wykopati / a geho
Kosti spáliti rozkázal. Jaka gegich ne wjra ale powěra by-
la/ o tom se dolegij nětco prawiti bude.

Johannes XXII.

Tohoto Jana Papeže Kardynáluow nesworně wo-
lenij/ a negebnostegne gich sňessenij / na posledy wyblasylo za
Papeže/ o kterěžto wolenij wjice než we dwau Letech sňesti
je a w gedno rhoditi nemohli/ a pro tu wěc dwa Kardyna-
lowe zabiti byli/ k posledku gsauce nůtkani/ a pospolu zawřij
ni/ museli se o to stownati/ a nelze se jim bylo rozřiti/ až t to
Swatij

Swatý wolency / w gednotě Ducha shromážděný / o wolení wespolek stressili.

Papež tento řady skrze Korunování potvrzení svého přiyal / oslyšal Kníže Ludwika Baworského / od Kurffistůw Cysáře wolného / potwrditi k zprawování Říši / pro samé nepravé důmnění / že před Papežem byl osócen a obžalován / yako by se o wětší moc chtěl vjímati / než Římskému Cysáři náleží propůgčowati. K wymegslení nových věcí byl welmi chtiwý (aby se také wždy něčím zanepražďňowal / a na darmo Papežem nebyl) tak že některá Biskupství rozdwožil / a prwe rozdwožená zase w gedno spogil / A některá Opatství w Biskupství / a zase některá Biskupství w Opatství poyal a proměnil. Zákon a řád Grandymontenský / kterýž se k pádu skleňowal / gruntownějš sformowal. Kníhy práw Duchowních / Clementinarum slowe / potwrdil. Dotčenému Zákonu k polehčení mnohé věci poygal / kteréž snad těm Mníchům přitworde byly / a některé jiné nové řady jim spůsobil. Ustanowil a nařídil nový Zákon Rytířůw Bezú Krysta. Mnohá Biskupství / kterýmž náchýlen byl / z dělal na Arcybiskupství. Tomáše Aquinatského dobrého a Swatého Mnícha / ne bez přičiny / w Registra Swatých a w počet wyznawatelůw wepsal. Odwołal Krále Ludwika wolný / yako by bez moci bylo / a naň klatbu svého Hromobiti pustil / yako na odřezance / a Církwě Římské odbogňůka. Umřel 20. Léta posluhowání svého / gsa star 26th 90. A nechal po sobě takového welikého pokladu / čehož před ním prwe Papež žádný nedowěl / samé hotové summy

DD na

na penězých Zlatých a Strůbných/ yakož o něm Zystory-
kové piššij/ 205000. Což pak giných pokladůw a klenotů.
Z čehož se může pobodnauti / yakými důchody a platy fara
Římská naywysššího Kostela Swateho Petra prwní
ho Papeže/ gest opatřena / když takowau znamenitau sum-
mu peněz Otec Swatý (mimo autraty/ naklady mnohé / a
to což mu se každého roku přiggde dati Kardynálům / a gi-
ným Prelátům/ Auředníkům/ Dworánům a Služebník-
ům dworu swého) wedwatcyti Letech mohl zachowati a
shromážditi.

Narůdil tyž Papež/ aby se každého dne při Kostelých
ráno a wwečer třikrát pozwonilo / a každý po kletna pozdra-
wenij Andělské až do třetice zřikál.

Benedyktus dwanácetý.

Hned yalž tento Benedykt 12. rodem z Tolossa w Ze-
mi Frankreyské/ Zákona Cistercienského/ prwé slaul Ja-
kub/ w Awionu za Papeže byl potwrzen/ wětšší swau mo-
cy posylul klatby té/ kteráž prwé od Jana 22. na Ludwíka
Kníže Barworské wydána byla. Aby žádný zewnitěnj
nepřítel do Italie wpady nečinil/ poněwadž stolice Cysař-
ská pustá stála / osadil též wšsedla swa Města zprawce-
mia Auředníky Na Řestenského Margrabij ročního pla-
tu položil/ totíž Deset Tisíc Zlatých/ aby Cýrkwi platil.
Propustil Lidu Římskému skrze Legáta gednoho podle o-
byčege starožitného/ aby důstogenstwow Consulůw gménem
Cýrkwe zprawowali. Dobrotiwost žeby milowati měl/
a tak

a tak stále myslil byl / že ani pomazánky / dary / prosbami / přá-
telství / strachem / od spravedlnosti scheyliti se nedal: Ge-
hož řeči a připovědky tyto byly: Bůh Synem takovým /
yakež Dítě potom budeš chytiti mŕjvati: Zlý bogů se smr-
ti / ale dobrý zlosti a nepravosti: Rovně tak hanba gest ža-
dného přítele nemŕjti / Jako často se w nich mēniti / a každý
den nově mŕjvati: Hanebněgŕ gest Králi dobrodinŕm /
nežli braněm přemoženu byti. Umřel w 8. Lětě Papež-
ství svého / nechal po sobě Cŕkvi velmi veliký pořad
od Zlata.

Klement šestý.

Sedl Klement tento / genž prwé Saul Petr / Klášter-
nŕk w Anwynonu / byw za Papeže zvolen / 11. Lēt na Sto-
licy Petra Swatého. Hned 12. Kardynalůw nadělal. Pot-
wordil 2. Heytmany neb zpráwce w Insubrii / nedbaje nic na
gina Wlasti a Knŕžata / a tudy se nadal / že bude moci Cŕsa-
řa odepŕjti.

Když se giž Cŕsař až do Tryentu přibral / hned z moci
Cŕsařské wywolil a potwordil na protimysl Papeži mnoho
Wlastých Haytmánůw / adal jim mnohá Města Cŕkvi
pŕŕslussegŕcy / k gich wlastnŕmu panství a vŕjwanŕ / A tak
se to Papeži a geho potomkům k znamenitě vgně podařilo /
Neb tak Řŕjmské Cŕkvi bylo mnoho Měst pod gmnem
tytule Heytmanského odnato / očež prwé dwa z předtŕw
geho znamenitě stali / a za swau klaubu tuto odplatu přiga-
li. Poslal některé Kardynaly z Anionu do Řŕjma / kteŕž by

Do ŕj

spro-

sprotiwené Město spočogili / v ustanowili dwa Sená-
tory / Ale Mikulasse Říjmského Měšťiana a Pápaře / kte-
rýž se opanowání Města siněl vgiimati toho yali / a do wě-
zení wsadili / Potom se Papež bal / aby wessek a Italia neod-
staupila / ohněm obráněni pohubena nebyla / protož Bono-
ni nechal při Margrabowi Heytmanu s tauto weymě-
kau / aby Církwí ročně platu 12. Tisíc Zlatých wydawali /
a počog wssudy mezy wssemi wdělali / pro ochranu Církwí.
Umřel w Městě Alimionu Leta desátego / Měsíce ssesteho
a dne osmého.

Za času toho Papeže bylo druhé Lěto milostiwé / a nebo
Pauť pro odpustky do Říjma / a tať aby potom na wěčné
časy každého Paděsátego Leta držáno bylo přikázal. Lid
prosty obecny yako něyaky rúghlučně tam běžew / že mu y
winnu dávali / an Wlastau Zemí gedem nakazyl / neb tři Lě-
ta pořad byl Mor w Medyolanu / že sotwa desátý člověk
žiw zůstal.

Innocencius ssestý.

Genž prwé gměno měl Sseffan / obogího práwa Do-
ktor / byl za Papeže zvolen / potwrzen a Korunowan.

Tento Innocencius nepodařwal Duchowních Prebend
žadnému / než dobrým / včeným a žiwota pobožného Kně-
žím. Nařídil to přúsně pod pořutau klatby / aby wssyck-
ni Prelati / a ti genž Duchowní obroky magů / k swým Ow-
čickám se brali / yakož na Pastýře při swých Owčickách by-
wati nalezj / nebo nemagj nagemnýkám / kterýžto řdyž wi-
dij

buj Wlka přicházegujícího / přeč běžij / svěřeny / ale od sameho
 Pastýře magij pašeny býti / kterýžby y žiwota swého při nich
 nechati směl. Vmenšyl také Dworu swého / a povstrow
 nil ginych domácých ozdob a služebníkůw / kterýchž tehdáž
 mnoho bylo / a daremné Čzeledi nemalo / a wzaw sobě dobré
 Lidi za Dworany / a to w malém počtu. Tolikež rozkázal
 y Kardynáluom činiti. Wyměřil těm genž pře slysseli
 Prokoratorům a Pisářům na Paláce / gich mzdu a vplatek /
 aby od Lidij chudých při smluwách a rozsudcích každé Dře
 nebyli k tomu nuceni / Koláče neb Zlaffance a dary bráti.
 Při dáwanj strawy Dworské byl skaupý / ale při autratách
 walečných welmi středrym. W krátkém času wssedky Sam
 ky a Města strze Ludwika Cysaře zdobýwané / rozdané / a
 mocy wzaté pod swau moc připravil. Wwedl Benátčany
 a Genuenské w společný punt a záwazek. Mězy Městem
 Pisa a Florencij spůsobil mýr a pokoj. Narownal tu roze
 při w Říjmě / kteráž byla o wolenj Radních Panuow.
 Krále z Frankreychu a Krále Englického nemohl smluwi
 ti. Dal Ssýssy a nástroge plawecké strogiti proti newěřij
 cým Pohaniům. Umřel w Desátém Létě za Papežstwij
 swého.

Léta 1356. Karel toho gména čtvrtý Cysař / a Král
 Český / na Cysařstwij gest s welikau Sláwau od Papeže
 Innocencia potogně Korunowan. Brzy po těch Letech
 yako Léta 1398. žiwa byla Swatá Brygida.

Léta Paně M. CCC. XXIII. Pe-
 do iij trus

trusrodu Picenstého z Města Corbarium / proti Janowi
toho gména 22. Papeži / rozkazem Cysáře Ludwíka byl za
Papeže zvolen / a Mikuláš páty nazvan / od Cysáře a gi-
ných mnohých jako pravý náměstek Krystův pozdraven
a vyhlášen.

Ten gistý Petrus byl spůsobu jakého Sedlského / a měl
mladou ženu / snížto 5. Let Manželsky hospodařil / proti
gegů vůli dal se do Kláštera / ten brzy z případného štěstí
k Papežstvu od dotčeného Ludwíka Cysáře byl powo-
lan / gehož se mnozí genu podobní poběhlj Lide přidrželi /
z nichžto spůsobil mnoho Kardinálů / Biskupů a Kně-
ží / tak že gsau ses mocí proti Janowi 22. Papeži Říjmské
mu postavili / a jako zgerneho Kacyře nakli.

Tento nepořádně wolený Papež / byl Papežem a Pa-
tronem Kacyřstwa Fratricellorum, nad včením a powě-
rau yal se znamenitě ruku držeti / gi zastáwati rozmnožo-
wati. Ti Kacyři měli wsecky věci obecné a společné / a
pravili: Aposstolé a prwotnj Cyrkw neměli nic obzvláste
né swého / ani wlastního. Papež to potupil / a proti tomu
odwod učinil s swými Mistry a včenými / že to bylo za Ka-
cyřstwj vznono / a učinili z. Extrauagantes proti nim. Na
posledy byl tento Petrus od Bonysfacya yat / a do Aluionu
přiwzen / gsadán do wězení z milosti / w Zialáři poťaný
činiti musel za tři plná Léta / w kterémžto Zialáři potom
y zahynul.

Urban páty.

Toho

Tohoto Papeže Urbana/měw prvé gměno Gwilhel-
mua/gsa v Swatého Wiktora w Marsilij Opatem/a Pa-
pežským Legátem/obecně wolený za Papeže vydalo. On
hned powolal k sobě Wlastých Panůw a Heytmanuow/s
nimiž se spuntowal proti Bernabonowi Medyolanskému
Gubernátorowi/kterýž se hned na vtýkání dal/a tať Wla-
ská Země byla spokojena.

W čtvrtém pak Létě Papežství swého dostal se až
do Italijs/a přišel do Říma/tím au myslm a wůli/aby ze
mi Wlastau w řád wwecl. W tom y Cýsař Karel bral se
tam/gemuž dal Papež pěkné Paláce wstawěti pro nepřige-
mnost Římského powětrí/za času geho w Městě Sta-
rém. Potom Papež táhl zase do Gallij/a wšel w Massi-
lij w 9. Létě wřadu swého Apostolského. On Řehol
Swaté Brygidy potwrdil. Hlavy Swatého Petra a
Pawla kdes pod Zemí našel / Zlatem a Strýbrem pěkně
otrásil.

Řehoř gedenáctý.

Prvé Saul Bessortis gednostegnými hlasy w Auinyo-
nu za Papeže gestzwolen. Tento byl od Papeže Klementa
6. gsa w 17. Letch Kardynálem wdělán. Kterýž proto že
by wjic přátelům swým nežli Cýrkwi přál/obwiněn byl.
Hned tyž Papež poslal do Wlach/aby o Gubernátorem Me-
dyolanským pořog wdělal / a o gednání Římanůw zwě-
děl.

Tať tehdaž wšedky věci staly w různicích a rozbro-
gých.

luow k prosbě Říjmanůw / po Řehořowě Urban 6.
Wlach rodem z Neapole / zvolen byl.

Tento Papež byl člověk instřední / a w tom weybor-
ní / kterýžto se radějí chtěl na swých protivníkych mstiti
než Cyrkeu spokogiti. Protož také Florentynské od klat-
by rozhrěšyl / na kteréž předkové ge^o klatbu pustili / w té na-
ději / že ge tudy k swé vůli přivede. A jakož od přirození
byl člověk nepokogný / a takž nadělal w Nuceri nových
Kardynálůw / a prvních starých 7. dal do Zlataře / a giných
s. rozkázal z Sissu wen do vody wmetati / a stopiti / když
se do Genue plawil. Po swém nawrácení z Genue do Ří-
ma / gednoho dne 29. Kardynálůw učinil / z nichžto byli tři
Říjmané / a ostatek roseck o Neapolitanové. Vmřel 12.
Leta Papežstwí swého. Stijm Papežem drželi Němcy /
Wlassy a Vhři.

Alle Klement druhý Papež byl od Francouzských a neb
Gallianských Kardynálůw zvolen třetího Měsíce w Ge-
nue. Ti pak po Swětě Listy rozpisowali / že Klement 6. ge
pravý Kryštof naměstek / a wolení Urbanowo žeby mo-
cy nemělo. A odtud powstalo weliké Scisma a rozdwože-
ní / Neb když se koli wolení dalo / Francouzové někoho z se-
be wolili / a Wlassy něyakeho Vlacha wystawili. A tak teh-
dáž Gallia / Hyspanya / Cathalonya a Britannya Klementa
6. poslauchali. Germany / Italia a Hungarya poznawali
Urbanu 6. za potomka Petrowa / o čemž již powědijno.
Klement postavil Stolicy swau do Anionu / po mnohých
porážkách zprawoval tu Papežstwí swé 15. Leta vmřel /
gemůž pěwé než Papežem byl Robertus říkali.

quo imperante Joh. H. 1379

rus Za času tohoto Papeže / jako Léta 1379. umřel Cýsař
natur Karel čtvrtý Král Český. *#*

est. Bonifacius IX. Benedyktus XIII.

Gednostegným woleným Kardynálům w Říjmě Bonifacius 9. gľa Neapolitanem / byl zvolen. Tomuto stejnému a mýněnému člověku nemohla se z ničehož winadawati / Byl už tak opatrně rozšassností a zprávný / že on nayeprwe wšsedu moc Říjmského Lidu na Papeže obrátil a na Stolicy Petrovou přenesl. Protož po své ljbosti radou Říjmskou sadil / Hrad Angelstý a Most opatřila spewnil.

Léta 10. bral se zase z Assis / kdežto mnoho Leth byl / do Říjma / a držel tam Léta milostiwé. Z toho tak mnoho peněz a statků naby / že potomky své Pány okřmku Křesťanského zdelal. On ustanovil aby duchodowé a vžitcy od každého Kněze / z nadání Duchowního prwního roku do Papežské Komory neb pokladnice byly darowány / čemuž se žádný nezbraňowal / než sami Engllančané měwšše platy a obroky skrowné.

Tento Papež Swatou Brygidu w Registra Swatých wepsal. Když Stolicy Papežské 15. Leth zprawowal / potom umřel / magýce prwe gméno než Papežem byl / Petrus Thomacellus.

pag Benedykt 13. Léta 1394. po Klementowi 6. posadil se
176. w Awionu na Stolicy Gallianskou / a seděl 21. Leth / až do Concilium Constanského / genž prwe slaul Petrus Hispanus

nus z Lyma/Muž wysokeho včenij. Při těch časých po-
čalo byti we Wlasských putowanij / genž slowe Dealbato-
rum peregrinatio, Paut zbylencůw / kterémuz se mnoho
rozličného Lidu zběhlo/gsauc oblečenij w raucha bílá / a cho-
díce ob Města k Městu/nábožně a pokorně křičeli a wolali:
Milosrdenstwj a pokog.

Za těch časow tito Lidé včenij a slawnij žiwi byli / Si-
mon de Callia, Kateřina z Senis / Nicolaus Gorranus.
Item / Emanuel Chrisolaras, on řeč Křesťau / a písma Ja-
zyku toho / kteráž 700. Let skryta ležela / a onich nemnoho by-
lo wědúno / zase na swětlo wynesl / w mluwenij a psanij v-
wedl. Bylo také toho wěku mnoho giných včených Mu-
žuow / kterýchžto wssch připomínati pro krátkost se po-
mýjí.

Léta 1400. počal Mistr Jan Hus / a Mistr Jeroným
z Prahy včenij swa po Zemi České rozšyrowati / Poněwadž
ginde ginij o těchto dwauch Mužích / paměti hodných / mno-
ho píší / widú se bezpotřebné byti tuto onich něco obšir-
něji psáti.

Innocencius sedmý.

Tento Innocencius / genž prwe slaul Cosmatus / rodič
Sulmonenský / člowěk gž Letitý / a mnoheho skusenij / po
Urbanowi a Bonysfaciowi předcích swých z gednostegné
wůle dostal se na Stolicę Papežskau. On tak od wčšliewě
a baučliewě zprawowal / že 11. Křijmannow / kteří k němu
odažlűdu radnjho a obce Křijmské o pokog posláni byli /

Le ij oknem

pay
176.
436.

oknem well vyházetí rozkázal. Z toho Lid Římský gsa
hnul / k Ladislawowi Králi Apulskemu o pomoc se vřekl.
On tedy se do Zbroje strožil / hněd Papež s swym Vgcem
do Witerbium vřítal. Římané pak učinili ropad do Pa-
la cu Papežowa / a do Dworůw Kardynalských / Čeledi ge-
gich zbili / a wšicko co našli pohubili. Když potom Ří-
many hněw pomínul / Papeže zase na milost přiyali / wra-
tiw se zase do Říma / wdělal někeré Kardynaly / a dotčeného
wraha Ludwíka Vgce swého ustanowil Picenstym Mar-
grabij / Gsa Papežem z. Létě / umřel.

Genz prwé gměno měl Angelus Cornarius, gsa Kardy
nalem/a rodic Benátstý/zvolen byl za Papeže. Swolow
k tomu/gestliže Benedykt/kteryž se w Galli za Papeže wyda
wal/od Papežstwý swého pustý/že on swého také wstąpi
ti chce. Nayprw oba k tomu byli swolili/a Město Písam/
kdeby se o to sgeti měli/sobě gmenowali/wssak z nich žádný
tomu zadoost nevčinił. Protož byli soba strán od Kardy
naluow yakožto wýry nezdržitele a slibu russytele gmým a
držani/a k tomu wětšší přičinu dali/že wětšší scisina a roz
dwogemý vzniklo/než kdy prwé. W drželi oto Concilium
w Písu/na kterémž obadwa yako flamaři a potlađači byli
obžalowani/a s Papežstwý sfazeni/na gichžto mýsto Allez
gander s.byl zvolen. Kžehoř 12.wtěl z Concilium do Ar
minum/Benedykt w Perpiannu na yakémś Hradě byl cho
wán. W domá nebytý Kžehořowem w Kžýmě wstudy
wsses

wšech bráněmi a zbrojí chřestělo. Kžehož zdělal někte-
ré Kardynaly / A ten w Gallij na sobě datí znal / yako by nic
o swém sřazení newěděl.

Alexander pách.

Petrus Candianus, rodem z Candū / Doktor a Arcybí-
šup Medyolánský / byl na Concilium Pisanském Papežem
stworzen / a Alexander s. nazwan / po sřazení Kžehore 12. a
Benedykta / gednostegným woleným a wšelij wšech Kard-
nallw. Prawí že gest byl Mníchem Zakona Bosáckeho /
Knížete Medyolánského Kadda / a před tím Rektorem
Školy Patřížské / Neb gest byl znamenitý Kžech / a po-
dlé swěta rozumný člověk / od Innocencia 7. Kardynalem
wčiněn. Měl sebe s. m. za tak středého / a swobodně zdě-
ného / prawě tak: Že gest byl bohatým Biskupem / chudým
Kardynalem / a nyní žebravým Papežem. Krale Wladis-
law a zgeho Kralowství wysadil / proto že Cyrkow za-
mucowal. Umřel s. Měsíce po skonání Concilium w
Měste Bononii / a pozuořaw w pokog swá Dědlnířtám
swým.

První J. Johannes XXIII. z Anglijskýho Království

Přijal tento Jan / rodem z Neapolis / genuž přvé říka-
li Baltasar Cosca / Kardynal / Papežství w Bononii / a gla
Papežem seděl na Petrowě Stolicy 4. Léta a 10. Měsíc /
wyc s mocí než z swobodného wolení / neb přišel wyc ya-

Le iii

to

Orbelin

2
fu-
pra-
eh-
in-
fra-
Kaf-
de-
Vaf-
le-
J-
A-
To něyafy mocný Pán s Panstwem a Zemansstwem do Bo-
nonye/ než yako něyafy Legát/ a hrozyl Kardynálům/ ne-
budauili gednoho woliti/ kterýby se genu líbil/ Ale mnoho by
li před něho wystawowáni/ wssat mu se žádný nelíbil.
Na tom Concilium stal brannau rukau/ a s znamenitým po-
čtem Lidu/ nebudeli se ta wěc dobrau měrau díti/ aby toho
mocý potostowali/ a natráťce žádný mu se nelíbil/ které-
hož před něho postavili/ a nechtěl žat němu swého wolení a
blasu dati. X řekl k Kardynálům: Degre mi sem Swateho
Petra Pláště/ yaf gim chey Papeže dati a wystawiti/ A tak
položil Plášť na swá ramena/ a řka: Jaf gsem Papežem.
Ačkoli Kardynálům se to nelíbilo/ a wssat proto oč stal to-
ho dossel/ a byl na Papežstwý Korunowan/ wíce z strachu
pro potog/ než Kardynálůw wolení.
A takž hned poslal wogstů proti Králi Wladislawowi
Apulskému. Ale on se proti němu druheho Léta s mocý
wogenskaw postavil. Protož Jan Papež tablz Říjma do
Florencij/ kdežto se radějí než kde ginde chtěl dati nagiti/ od-
tud bral se do Bononye/ a potom do Mantue/ A tak hned
shromáždil Concilium w Cremony/ aby se s Cýsařem Zy-
gmundem radil/ kterakby Wladislawa Krále Apulského a
Dherského/ kterýž Říjmu a giným mnohým Městům Cýr-
keporům mnoho starosti a vblížení činíwal/ zabnati mohl.
Potom tyž Jaf Papež s powolením wssach Wároduow/
pro wyzdwížení toho rozdwogení/ na Sném powolan
byl. Hned potom wyslal dwa Kardynaly do Zemí Ně-
mecých/ kterýžby spolu s Knížaty Gallianských a Němec-
kých národuow/ Město příhodné k tomu wolil. A takž

Con-

Constantin Město v Německém národu jako příhodné k tomu spatiřno bylo / tam se s gely wssyčkmi y Papež tento / ač kolimnozy mu k tomu neradli.

A takž potom když y Cysař Zygmond na to Concilium přigel / tu Papež z mnohých nesusných věcí byl obvi-
něn. Protož Papež Sfaty své před Čeledi Dvořskau proměnil / a regnē (gfa giž 4. Měsíce na tom Concilium) w noci přeč vtěl / a přišel do Saffhauzu / a odtud do Bur-
gundye velmi rychle. Ale na té cestě z poručení Weywody Frydrycha byl wzat / a gfa Cysaři w moc dán / w Klášteře Swatého Marka do zialáře wsazen / a s Papežstwi pro sw. i. prowinění sazen / k Ludwířkowi Knížeti Bawor-
skému poslan / a w Heydberce tři Léta w těžkém wězení chowan / až potom strze Martina Papeže swého potomka wyswobozen.

Léta 1414. na Concilium Constantském powolani by-
li / a s dowolením Cysaře Zygmonda přišli z Czech / Mistr Jan Hus / a Mistr Jeroným z Prahy / a na tom Con-
cilium pro swa věc / kteráž w Czechách věc a Kacířce rozšyvali / od stvých odporníků w jako Kacíři byli obža-
lowáni / kterážto nepodlauběm čase / když na swém věc a wůry wyznání předse stali / a odwolati nechťeli / od toho
Concilium shromážděného / nayeprvé Mistr Jan Hus we-
dlé gich zdání jako Kacíř k ohni gest odsauzen / a vpálen w
Constantin / Léta 1415. Apo 3 40. dnech Mistr Jeroným
k takowě smrti gest strze odsauzen / a též w tom
Městě vpálen.

*Conferu-
tur prefatio Tracta-
tus illius, qui sub finem habetur. Mar-
tini. Ch. Zach. Theobaldi Hussi-
ni, 1482. Ring Passini.*

tě sčwělí Laurentius Iustinianus, Patryarcha Benátský /
 kterýž mnohé knihy w Teologii sepsal / tež Petrus Camera-
 censis, Leonhardus Aretinus, genž byl filosof / Orátor a
 Hystorykus / Poggius Florentinus, Iohannes Gerson, Ka-
 sspar Slik / třech Cysarůw počad Kancelr / kterýž swym
 wmeným k tomu přissel / že gednoho knížete Dceru z Sléz-
 ska za Manželku dostal / genužto Cysar Zygmond někte-
 ra Panstwí w Czechách / yako Město Loket / a Král Al-
 brecht w Dhrůch také něco dal.

Toho času také žiw gsa swjtil se Eneas siluius, gehož
 dotčený Slik k důstogenstwí Biskupskému sfedrowal / a
 potom Papežem učiněn gest. Item / w Czechách Mistr
 Jan Kotycan.

Eugenius čtwerť.

Kodem z Benátek / genuž prwé říkali Gabryel / za Pa-
 peže byl zwolen. Tento byl prwé Řehoře 9. Sfoemistrem
 neb nad poklady wladařem / potom Biskupem Senonským
 hned Kardynalem / k posledku Monarcha neb naywysší
 Pan nad Kněžstwem.

Tento gisty Eugenius hned při počátku swého Papež-
 stwí z nawodu zlych Rad wsecky Božské y Lidské wěcy
 sformucowal / Radu z Říjma wyhnal / a Lidem Říjm-
 ským k walce pohnul / kterýž sobě ginau radu wolil / a Pa-
 peže w proměněném rausse z Města k vtýkání wynutil /
 poněmž Lid Říjmský když w Mnišské Kapi přes Řeku
 Tyberu vtýkal / střílel a kamením za ním hžel.

ff

63

giž za některý čas w Florencij přebýwal / wšestý se wěcy
w zbaučení a nepokoji wzburu wznašely / w alkami a rú-
néním skormanceny byly. Františka Vgce geho / Sfo-
mistra a Papežowa Komorníka Ržjmané yali / a do Paut
wsadili. Angelský Hrad dobyli / a wšest' o co w něm nassli
poplumdrowali. Capitolum dobře opatřili / a tak za 6. Mě-
syců sami swogi Páni byli.

W re bauče a nepokoji nastávalo Concilium Basilien-
ské / na kteréž Eugenius dwačrát neb třikrát gsa powolan
přigeť nechtěl / a to yako posměšně odbeywal. Protož Al-
medeus Kníže Sossogské od obecného Concilium za Pa-
peže byl stwořen. Ale Papeži Eugenyowi to na proti my-
sli bylo / a yako nezdravý tranť ho rozcházel / že Delphina
Krale z Frankreychu Syna wystrogil / kterýž s Wogškem
welikým k Basilij táhl / a to Concilium rozebral / z čehož y
mnobé neřesti powstaly. Neb tento Papež waleť a bite w
gsa milowný / měl z toho radost a potěšení (yako pokogný
pokogneho Krysta naměstet) Swět mordy napli owati / a
w Krwi Lidské kaupati. Byl Cžlowěk w mluwení wíce
statečněgšij a smělegšij / než weymluwuěgšij / wíce wšeteč-
něgšij než wčeněgšij. Lidi ty samým důmněním Duchow-
ným naramně a welim milowal / a ge zbožím a statky zmno-
žowal. Cysáče Zygmunda na Cysářswj Korunowal / a
po geho Smrti Kníže Albrechta z Rakaus za Ržjmstebo
Krale potwrdil. Concilium w Ferrarij začal / a odtud do
Florencij položil / na kteréž přišli Armieni / Indyani / Mauře
nijnowe / Georgiani / Jakobitowe / genž w Libij a Afij pře-
bywagj. Item / opět ginij z menšij Afij / yako z Tracij /

*Vir. Theobaldi Hussity Quing Pons
passim.*

Pontu / Cilicij / Syrii a Affryty / s Cysar'em Constan-
 skem / a ti se wssyckni wjře Cyrkwe Rzym'ské podpiso-
 li / jakož o tom to Conciliu oznamuge. Na Filipa Kníže
 Medyolanské až do té smrti newražil / od něhož tak škra-
 bán byl / že před mocý a staupency geho sobě nemohl oddech-
 nauti. Staweným Městu Rzymu mnoho dobrého spů-
 sobil. Ladislawowi Králi Dherškému s Cysar'ským Kar-
 dynalem 30000. Lidu walečného proti Turkom poslal / kte-
 řijto wssyckni zbiti byli / a zase se newrátili. Umřel Lé-
 ta Páně 1446. w 16. Letě Papežstwý swého / mage na so-
 bě Let 64. W rozmnožowanij wysokých Škol byl wel-
 mi pilen / a měl včené Lidi za Dwořany / wewsseliyákych v-
 měních kteráž on milowal.

Felix pátý.

Když Eugenius 4. na Concilium Basilienským byl s-
 sazen / dostal se na geho místo Amedeus Kníže Soffogské /
 gsa od obecného Concilium zwolen. Ten seděl s Egenyu
 sem / a podle něho 9. Let / skrze gehož mnoho bauřky w Cyr-
 kwi Boží powstaly. Neb některý měli za Papeže Euge-
 nia / a některý Felixa / a ginij pak z těch žádného.

Toto Kníže když již 40. Let Zemi swau po logně zpra-
 wowal / opustil tohoto swěta peychu a marnost / a šel s šes-
 sti mužmi Letitými z staru Rytýřského na Paussť a mý-
 sto saukromij / odewssého swěta odmýssené. Když již za
 Papeže byl zwolen / dal sobě Bradu oboliti / wzdal své Kní-
 žetstwý Synu swému prworozenému. Tančil se obyče-

ff ij güm

gům a pořádkům Kostelním / a s velikým Lidem Gizdným
do Basile přigel / a tu jako Římský Papež mezy dvěma
Syny svými byl Korinowan. Potom gsa již wssudy o-
demssích Papežem pozdravowan / pobýdł Frydrycha Kni-
že Rakauské / kterýž potom brzy za Cysaře Římského byl
wolen a Korinowan / aby Dceru geho poyal / kteráž byla
pěťná mladá Wdowa / a při tom poddawal se / že po ní dá-
ti chce 200000. Hřiven / budeli ho potomkem Swatého Pe-
tra nazýwati / a gestliže mu blas swůg dá / a Eugenia 4. o-
pusť. Uad tijn Cysař Frydrych postenul / a obratw se k
swým Dworánům / řečl: Ginij magij obyčeg swa Biskup-
ská důstogenstwůj prodawati / tento pak Almedeus chtělby
rad kaupiti / kdyby se gen prodawac mohl nagůti. Naposle-
dy po smrti Eugenia prawůj že dobrowolně se Papežstwůj
zbawil / a sám od sebe potomku swému Papeži Mikulasso-
wi 5. postaupil / zachowan sobě důstogenstwůj Kardinál-
ského.

Papež tento žeby se po Smrti mnohými diwůj stkwůti
měl / a swau Swatost dokazowal / jakož otom mnohé Kro-
nyky oznamugů / čehož geho Swatému žiwotu a skutkom
na hoře položeným dosti podobně gest. Umřel gsa wěku
sešleho.

On také Zemi swau dědicnau takowým pořogem / sau-
dem / sprawedlnostj a zprawcemi žeby opatřil a osadil / a-
by gednomu každému / proti gednomu každému / yakby pak
koli velikého staru a řadu byl / prawo dopomahano bylo /
n. dtijn tuze ruky držel / a zwláště co se Doktorůw dory-
talo / naprawowal Zemi své / před přigijmaným Papežst-
wal

wa/wšed y slawy Duchowný y Swětšké (a tým Cocili-
um přičina dana bylo / že ho za Papeže wolli) o čemž sam
welikau Latinskau Knihu sepsal / kterauž potom Kral Al-
brecht chtěl dati na Němčinu přeložiti.

Od Léta Páně 1431. až do Léta 1447. vznikla
mezy Eugenusem a Felixem dvěma Papeži / až do Ni-
kulasse Papeže s. weliká disputací a hádka / o toto gestli Pa-
pež nad Concilium / čili Concilium nad Papeže.

Časůw těch tito lidé welikého včený na swětě se swj-
tili. Paulus Vergerius / Maphaeus Vegius / Franciscus Bar-
barus / Leonardus Justinianus / Carolus Arentinus / zna-
menitý Orátorowé a práwě včený w Latinském a Řec-
ském Jazyku / Discipulowé neb včedlnícy Emanuel Chris-
solora. Item Laurencius Valla / Georgius Trapezuncius /
Bartholomeus de Notagano / Anthonius Cernisarius /
Guarinus Bernensis.

Concilium Basilienské počalo se slawně držeti Léta
1432. na němžto bylo mnoho Knížat a Biskupůw / na kte-
rémž předný místo měl a držel Julianus Kardinál rytule
Swatého Angela. To Concilium dopustilo Čestnému
národu welebnau Swatost Těla a Krwe Pána Krysta
připamatce Wečeře geho pod obogů spůsobau přijimati.
Na tom Concilium ustanoweni gsau 2. nowý Swatko-
wé / totiž / Početý / a Nawštíwený Panny Marie.

Nikulass páčy. *Ton novad rina Vige
dfor sty. Isliq / dfor pale*

Obecnými hlasy tento Nikula s. genž prwe slau To

f f u

m. s

Maša Sarzánova Papeže zvolení. Tento Papež měl
vykladače / kterých Jazyk Řecký w Latinský vykládali v
velké cti / a dobrá vměnění velmi miloval / tak že některá
Pisnina Řecká kteráž téměř ssest Set Let a více skryta by
la / w Latinskou Řeč byla přenesena. Rozsýlal také věčné
Lidi po wssij Europě / aby vyhledávali Knihy / kterážto
sěrze nedbalstwu předků / a vyhlazení walek Tatarských
byly zabýnuly.

Tento Papež / čehož podle Swěta dobře zaslaužil / w
jednom roce učiněn gest Biskupem / Kardinalem a Pape-
zem / a w krátkém čase wssech Knížat a téměř wsseho swě-
ta lásku a přijetí získal. Z toho byl Felix Papež hnut / ana
pomenutým Cysaře Frydrycha k tomu weden / aby od Pa-
pežstwu pustil. Protož Mikuláš Papež poslal Felixowi
Kardinalský Klobouk / a udělal ho Legatem Německého
národu / a co on za swého Papežstwu ustanowil při tom ge-
nechal / a to schwalil.

Z takové gednoty přijal netoliko Lid Římský / ale ta-
le wsskeren swět velikau radost a potěšení. Od tehož
Mikuláše Papeže Cysař Frydrych třetí s Leonorau Man-
želkou swau Cysařskou Korunu a požehnání Apostolské
přijal. Mnohé chudé potřebné Panny rozewdával / a wě-
no po nich dával. Mnohé Knihy dal sepsati o počátku
pocházení Turků. Stawěl rad / a protož na Kostelích /
Klášterech a Zdech mnoho prostawěl. Nechtěl toho do-
pusťiti / aby Kněžské Prebendy a Obrokové s Symonij a
Swatokupecsky podawány / prodawány / kupowány / a
nebo na něho obracowány. Protipřátelem byl přijvě-
tivy

tiwoy/proti služebným wdečny. Byl milowaným spra-
wedlností/rozmnožowatelem a ochrāncym pokoge. Dr-
žel také Lěto milostiwé. Naposledy vmřel Lěta s. Papež-
stwij swého/z weliké starosti/hore a žalosti/pro Město Con-
stantynopoli/kterež za času geho od Turkůw dobyto bylo a
wzato / gsa k tomu raněn netěžkau Zymnicy / a tak zawřel
dny žiwota swého s welikým oplakaním wssého wssudy
Lidu.

Za času tohoto Papeže počali se rozmnožowati welmi
wčenj Lide/a wsseliká dobra a swobodná vměnj na swět-
lo vychazeti/a zwlaště Theologia / totiž Půsma Swatě-
ho wčenj prokřetawati/a swětlegi se oblašowati/a poma-
lu wždy wjic a wjic se wynášeti/ až do tohoto nasseho ny-
něgšsijho wěku/a to wssed o sřrze Lidi wčeně / yako sřrze ně
yake zwlaštij Božste nastroge / aby se tudy (z čehož buď
Bůh pochwalen) prawda Krystowa wystycowala a pro-
násela / o tom se dolegj něco w obšyrnosti připomynati
bude.

Calixtus třetj.

Alphonfus Boria Hyspan / z Města Walencij rodem/
byl za Papeže zwolen/a Calixtus třetj nazwan/ Muž we-
liké raddy a obmyslůw / a ostreho wtupu Doktor obogijho
pra wa/a Krale Alphonsa Sekretář. Hned před sebe wzal
walku zasljbenau proti Turkům/w kterež se prwe zawa-
zal než Papežstwij přiyal/yakož sám to psaným swau wlast-
nj rukau wčiněnem oznamowal / a sľbowal bydeli Pape-
žem/

žem/že chce tu wálku před sebe wzyti. Protož mnoho Ka-
zatelůw rozslal do Evropy/aby Křij Kazali a wybla-
li / aby tudy Lidem k takowému tažení pobýdli/ a neb k to-
mu swych pomocy a beruůw vdělowali.

Kral Alfonsus/a Kníže Burgundské wzali na se Křij/
aby proti nepřatelům tabli/ Papež poslal také Patriarchu
Aquilegienského na Sijfých po Moři/ ti zdobywali mno-
hé Ostrowy/a nepřatelům weliké škody činili. Mezy tím
časem Kněžij držiwali a zpýwali Letanye/tež o Polednij se
zwonijwalo / aby se Křestiane na modlitby a náboženstwu
oddawali/a za ty Kytijce a bogownijky Boha prosyli/ kte-
rij proti Turkům bogowali. Poslal gednoho Mnicha Za-
kona Bosackého k Knížatům Jerstym a Armenyenským/
a k Krali Tatarskému s mnohými a welikými dary / aby
gsauce proti Turku ponaučani / proti němu wálku wedli/
yaž se potom tak stalo. Potom umřel 4. Léta Papežst-
wůw swého/a nechal po sobě 100015. Zlatých/ kterážto proti
Turku obgednal a nashromáždil.

Za času tohoto Kalixta Papeže / a někteříj poněm br-
zo/živi byli a spýtili se tito wznessenij a věcnij Mužij/Mi-
kuláš Verotus/ Frantisek Philelphus/ Johannes Capistra-
nus Mnich Bosacký/ Platyna Papežský Kronykář/Mat-
theolus znamenitý Lekar / Besfaron Kardinál z Řecké
Země/Dyonysius Mnich Zakona Kartauského/ Antonijn
Rozsellus/Johannes Rynygssperský. Tež Picus Miran-
dula we Wlasských Kníže věcně/Angelus Policianus/Her-
molaus Barbarus/Marek Antonijn Sabellicus znameni-
ty Orator/Filosof a Hystoryk/Babtysta Mantuanus/
genž

genž byl Poeta a Teologus wznešeny / a giných mnoho v-
čených Lidij.

Otolo těch časow / a neb nedlaugo potom / a yažoz ně
kterij tomu chtj / kdž se psalo Leta Páně 1460. obywal w
Sweyncerské Zemi / nedaleko od Města Lucerny / w hlau-
pě Paussť / a w mýstě neschodném něyaty Pausteny / do-
breho a Swateho žiwota / gménem Bratr Mikuláš z
Sweyncu / člověk welmi starý / Těla owšem hubeneho /
chwereho a wysušeneho / na němž nic gineho než Kosti / Ži-
ly a Kříži bylo wděti / neb o něm bylo praweno / že gsa Leth
22. na Paussť nic negebl a nepil / některij pak tomu chtěgū / že
toliko Kořenjčko Lesnj hryzl / Těch kterijž k němu vychá-
zeli na Paussť k počamj Swatému napominal / Radoš srd-
ce geho oznamowala ta nepochybna gístota geho nezmylně
naděge / A chlauba geho byla s Swatým Pavlem / swědeč-
wj swědomij dobreho / neb ničda nebyl smuten / ale wždy-
ty twaře weselé / Modlitba geho mezy ginými Modlitbami
tato byla : O Bože wezmiž mne mně / a dež mne wlast-
ně sobě / Při němž se také nalézalo / žeby nětco wyššijho nad
přirozenij Lidské přitom člověku byti mělo / oněmž Caro-
lus Bouillus w swém psanij připomjna. Umřel ten Pau-
stenij Leta Páně 1502.

Za času tohoto Papeže Kalixa ustanowen gese Swá-
tek proměnenij Pána Krysta na Hůře Tabor / na wěčnu
památku toho / že Křesťané toho dne / genž byl den Swatě-
ho Syry / wdol gšijho Bělehradu / kdežto se Dunag s Sa-
wau schazy / několik mnoho Tisíc Turkuow / wssak wjice
Modlitbami Swatými než braněmi porazyli a zbili. To-

W g bo

ho Křesťanského wogst a wůdcowé byli gsau / Johannes
Carauagala / rodem z Hispanij / Kardyнал tytule Swate-
ho Angela / a od Stolicie Papežské Legat / a s nim Johannes
Capistranus Mních Bosák. Stalo se okolo Léta Pa-
ně 1456.

Jaťoť pak těch časow mnozy včenij Lidé w swětstém
y Duchowním vměni na swět vychazeli mnohé čisté a wy-
borne Knihy spisowali a na swětlo wydawali / aby ta gich
psanij y předešlých Lidj včených / Swětstých y Duchow-
ných / Pohanských y Křesťanských / opět azabynutj a w-
skazu yaťoť prwe nepřisla / ale yaťoť nynějšším tať budau-
cým Lidem k naučení a wěčné pamatce zachowána byla /
wystawil Bůh tomuto swětu Můžetwotipneho a smyslně-
ho z Starou Kytijěského / Jana Gutnberga w Měste
Mohutci / kterýž vměni Impresorské neb Knich tistře-
ni naxprwe wymyslil / a na swětlo wynesl / okolo Léta Pa-
ně 1457. Yaťoť pak to vměni Impresorské těchto časow
gest dosti wznesse / tať že se giť mnozy Jazykowé tisknau /
a naxwije pak ti naxpřednějšj a naxplatnějšj / totiž / Zi-
dowský / Řecký a Latinský Jazyk / Wadto waysse rozličnj
obrazowé Lidstj / Figury neb obrazy Měst / Horwad / Zwj-
řat / a ginych mnohých rozličných wěcy / yaťoť to nynj na o-
ko wjdáme / čehoť před Sta Lety nemnoho bylo wjdati / z
čehoť pohodnauti můžeme / yaťy škrze to znamenitý a hog-
ný dar těchto nynějšjch poslednjch časow Pan Bůh dá
ti swěturačil / škrze kterýž to dar blud se potlačuge / a prawda
rozmnožuge.

Pius

Das Buch des Pius drubh. CLXXXII

Tento Pius drubh/Wlach rodem z Města Senys/ge-
muž prwe řikali Eneas Syluius / obecnijm wssch Kar-
dynalůw wolenijm byl za naywysšijho zpráwey Cyrěwe
Řijmské zwolen/a na Stolicy Petrowu posazen.

Papež tento w vměnj ozdobe weymlnownosti/w Po-
etstwj/a ginych swobodnych vměnjch welmi věny. Na
Concilium Basilienské byl Listůw Papežských gednate-
lem a podawačem/a přitom mnoha promluwenij činjwal.
Pro též Concilium byl mnohokrát w poselstwjch potřebo-
wán. Naposledyť Frydrychowi Řijmskému Králi od
Felix Papeže byl poslán/přiměnj geho gednanij tať hbitě a
rozumně zrychtowal/že ho Král na Poetstwj Korunowal
za Prothonotaria nebo Sekretáře/a potom za Kadduť so-
bě přigal / a geho Kaddy w těžkých a znamenitých věcech
potřebowala vžjwal. Od Mikulasse Papeže bylť Bistup-
stwj Tryestskému newěda otom powolan / od Calixta w
počet Kardynalůw přigal/a po geho smrti za Papeže zwo-
len.

Hned Papež tento yalž na to důstogenstwj došel Kni-
že Zygmunda Rakauské pro něratě gednanij proti gedno-
mu z Kardynalůw do klatby dal. Arcybiskupa Moditské
ho a Beneuentanského z gich důstogenstwj sšadil. Nec-
nym Lidem ničehož z strachu nepodawal / ale bohatym z
lakomstwj mnoho dopaustěl. Kateřinu Senerstau w
počet Swatých poyal. Něktře Doly Hawyřské v Tolssy
wyzdwihl. Do Mantue Concilium položil/na kterémž př-

Gg ij shro-

obtomážoěnj mnohých Knížat a Legací taženj wo gen-
se proti Turkům bylo vloženo. Netoliko w Říjmě mno-
ho staroel/ale také w Senys mnohá znamenitá Staroěnj
postawil. Vdělal 12. Kardinálůw. Ziwota pak strze sinit
zbawen byl w 6. Létě Papežstwj swého.

Tento Papež neyprw na Concilium Basilienském mno-
hým gednanjím se zanepražěnj ugje / z strany dobrých řadů
proti Papežské mocy dobré trostty dawal / proti tomu ged-
nal / psal a křičel / že se každý nadel / by tento věčný / wssak chu-
dý Kumpan / Papežem byl / wssed oby na dobre mjiře posta-
weno bylo / Byl weymiluwoný a welmi věčný / wssak w chu-
době odchowaný / a Knihy wjce než Zlato a Stříbro mi-
lowal / yakož otom a o swé nauzy y chudobě sám mnoho wy-
prawuge. W Basili dostal se ke Dworu Cysáře Frydry-
cha / a byl Latinským Sekretářem / a tak hned w tom w čem
prwé proti Papeži přijotporným byti počal porlewil / a při-
towaryssyl se k Engenyanským / kterěž prwé za sř odliwé
Kacyře wyhlássel / a den odedne wždy nowé Praktyky wy-
megssleti pomáhal. K posledku byl napomocen smlawati
Německá Knížata s Stolicý Říjmskou / a tudy se ke
Dworu Papežowu dostal / brzy potom byl Biskupem / Kar-
dynálem / a naposledy Papežem učiněn. A tak hned na swé
prwněgssj powahy / slowa a spřisoby zapomenu / a s Sta-
wem wyssším (Honores mutat mores) wssed y swé oby-
čege zginacil. Počal hned Němce prwé obtížene / o gichžto
možnosti gsa při Cysářowě Dwore Sekretářem zwěděl /
gessťe wjce obtěžowati / a Papežowu moc dale rozssyřowa-
ti / wydawagujc sebe za Pana wssého swěta / a gedine Kní-
že a

že a Wládaře wssch statkůw a zbožů. A tydy učiněn gest
 Němcůw / sřazeněž byl tak wyweyssen / nepřitelem / neb o to
 se vgmá / a to zastával (giz negsa toho spůsobu yako prwe
 w Basilijském Concilium) aby na wssch a sřozena / prázdna
 a neb neofazena nadání Duchovní sáhal. A hned yatkž
 Kardinalem byl / sobě zachowal Rezerwatu ročně dwa ti-
 syce Dukátůw / gestto prwe proti tomu znamenitě byl / a
 přiwesti y mluxuiti směl. Item / na tom Klášteře kterýž
 wně před Constanckým lež / za jeho času sobě Sto Duká-
 tůw zastával. W Bonifaciu ginde tóněmu wolení pře-
 láž u činowal. Knížatům a Panům wssednjimi nowý-
 mi Rezerwaty mnohá zanepráženěni wymešlel. Wsu-
 dy na Přebendy posáhal / kteraž swým služebníkům a wyz-
 wědnjům za Pensij prodáwal / wssak nedarmo a smobod-
 ně / ale wždy s něyatkým háčkem od sebe dáwal / buďto pří-
 teli neb nepřiteli. Těm pak zwoláště byl náchylen / kterýmž
 národu Německého příležito st gich spůsobůw neoznamo-
 wali. Oměllahodných a aulisných řečí podáwati / a swan
 wěc w pěkném blesku wystawowati / a podle toho zasta-
 wati. Takž gest byl Cysar Zigmund w swém wolení sřla-
 mán tímto pochlebnjím / kterehož bylby rad až do Nebe
 wywegssyl / ale nedal toho Cysari welmi vžiti / a za jeho do-
 brodinij spatně mu se hleděl odplacowati.

Summau tento Papež tak zblížka těch cest wyhledá-
 wal / že proti té smławě / kteraž sám prwe pomáhal dělati
 a stworzowati / y od Bratřij Mnichůw Conuentualních w
 Klášteřích chtěl Pensij a uplatek bráti. A když o potwr-
 zení Prelata některého do Říma k němu bylo posláno /
 tehdy

byl

tehdy

lehdoy obyčej mšwal hlasy a wolenij Collegij/ neb Kapitoly
Fundacij a Klášterůw wniwec obraceti/ Lidi wčene zadu
nechawati / newčene a nespůsobně pro samé peníže a Pensij
placenij na ta místa stawěti/ Gessťe když se o to k němu do-
mlauwali mnozy/ směl to zastawati a wymlauwati/ prawj-
ce: Nesluffij za to mjeti/ aby Papež w swém orteli přigijma-
nij a wolenij měl pochybiti. Geho přislowij bylo: Wýru
držeti sluffij a naležij na Kupce / ale ne na Papeže a Pány
weliké.

Pánuš druhý

Obečným wolenijm Kardináluow posazen gest na
Stolicy Petrowu Pawel druhý / rodem z Benatek / měw
prwe gměno Petrus Barbo. Ten byl nayprwe Kupcem
a yalž tomu srozuměl/ že Mlátky gehu Bratr Eugenius 4.
za Papeže zwolen byl/ gsa powolan/ hned se ke Dworu Pa-
pežowu bral/ y tak wždy z gednoho stupně na druhý wýstu
powal/ až Kardinálem zůstal/ a po Smrti Pia druheho na
místo gehu byl postawen. Při shromažďowanij Peněz z
yateš přirozene powahy tak byl laťomým a pilným/ že žad-
neho duchowenstwij nepodal/ z kterehožby nebylo darůw a
něyateho odplacowanij očekawati. Summan wssed o
wssed o měl na prodagi/ a wssat tijn pomahal rad což ode-
wssad na šřubal a nabatlal / chudým Kardinálům/ Bisku-
pům/ Zemanům/ Pannám/ Wdowám/ a naděle chudým Li-
dem. W času drahoty čim Lidem welikau pomoc množst-
wijn Obilijn za lacyné peníže / mnohá ozdoba stawenij
wysta-

politanského Synu mŕtloňný/a zdŕlný/y proti gíným mno-
hým od Turka vypuzeným/gínz čiml pomocy weliké. W
Křjmně na tom Mŕstě nákladně staveném přes Ržetu Ty-
beru/a na Městských Zdech/Chráimjm mnoho prostawěl.
Swe přátely přijlils milowal / w kterězto wadě mnoho
gíných předkůw geho také wězelo. Počal Lěto mi-
lostiwě rozspisowati/a odpustky za penŕze rozdáwati. We-
psal Bonaventuru w počet Swatých/ ne bez pomluwy
mnohých utrhačů. Dořonal poslední den žiwota swého
13. Lěta w swém Papežstwíj/ řdyš prwě 20. Kardinálůw
stwŕil.

Innocenciŕs osmŕ.

Z Genue rodem/ prwě slaul Johannes Baptysta / Ten
pásl sobě poručené Owčický Cyrkwě Křjmské/ gsa z ged-
nostegneho hlasu wssch Kardinálůw k tomu zwolel a
zřizel/ kterýž swŕlŕ Legacŕský autad tak zprawowal/ že wŕ-
bŕewssim o sobě dobrŕu naděi dal. W tomboch wálŕj/ že
byl člowěk podle swěta rozumný. Počatek Papežstwíj ge-
ho byl pln waleř Městřanůw Křjmských/ A čeho odew-
ssch Kniřzat a obcŕy dořel / toho od swých nemohl dořah-
nauti. Gíněho nic než pořog řadal/a aby wálky a ruoznice
poodloženy byly k tomu wedl a obdržel/gedíně při swých ne-
mohl nic zgednati.

Bauřla wzřstla mezy Dřsynskými a Colunenskými/ 2.
rody Křjmskými starozitnými/ kterěz on rukau walečnau
wtřstal/a pořud mu w tom mořné bylo esuřowal. Předse-
wzetŕj

wzetij swého / gsa nemocý a ginými běhy walečnýmý časů
krátkosti hyndrowán / nemohl wykonati. Wssak že gest byl
proti každému dobročinlivým a wděčným / o něm se to wy
pravuge.

Leta Páně 1490. držel Sněm s Křesťanskými Krá
li / Knížaty / a obecnými w Říjmě proti Turkům / a mno
ho Peněz z Německých Zemí z odpustkůw nashromáždil /
kteřížto odpustkové netoliko se na žiwé / ale také až dolu do
očistce k Mrtvým wztahowali / očemž prwe jakož mno
zy tomu chtj / nebylo slychati / a na to dáwal Listy pod Pe
četmi swými. Naposledy po dáwaní takových odpustků
vmřel Leta s. Papežstwí swého. Wynaložil na malowa
nii a jiné ozdoby Kostela Říjmského / a proslawěl 40000.
Dukátůw.

Alexander šestý.

Zprawowal Papežstwu Stolicy gednostegnými hlasy
a wolením wssch Kardinálůw Alexander 6. Hyspan / ro
dem z Města Walencia / a slaul prwe Rhodoricus Borea.

Tento Papež byl od Calixa 3. Matky své Bratra z
mladosti odchowan / potom Kardinalem učiněn / a brzy po
tom auřad Wicelancleístwí dosahl a měl / tak že 44. Leta
s nemalau pochwalau / a podle ljbosti každého / jako podle
swěta siny slny Člowně / řídil a zprawowal. Brzy po
přiyatém Papežstwí učinil dwa Kardinály z rodu swého
Jana a Walentína Boryasse. S Alphonsem Krale Ne
apolitanstým hned se spuntowal / pro příchod Krále Karla

Ch

z Franc

z Frankreychu / k němuž také přistoupil Julianus Kardyna-
l / Syrtá Papeže Wnuč / a Pan Ostryenský / kterýž to hned
přijstúp přes Tyberu a cesty zometal / aby se Městu nic ne-
mohlo dodáwati / z toho weliký nedostatek w Měste Ržij-
ně byti počal.

Když pak již Karel přitáhl / tak se Papež zděsýl nad ge-
ho moc / šemu hned geho pechy a hrdosti srdce vpadlo / pro-
to / že pomoc Alphonsovu nemohl k sobě do Města pustiti /
a hned se wšelij Karla Papež poddal / svoliw žádosti geho /
přiyaw ho do Města s poddaným a plesaným wšeho Lidu
Ržijmského / Ale Papež boge se / gsa pln strachu a zděsení / za-
wřel se na Angelském Hradě. Na zaytřij řoyž mýr a pokoj
mezy nimi byl učiněn / a wšecť a zlá wůle s nechutenstwým
poodložena / a rozepře spokogena byla / po mnohém okoro-
waní / a welikého přátelstwa zakazowaní / poddal mu Mě-
sto Ržijm / postavil mu s protumyslú Sysyma / Tureckého
Tysáče Bratra / a Valentijna Kardynala za rukogině / že
chce to wšecť o wěrně a práwě zdržeti / a tu byl k tomu nut-
tán / aby w přítomnosti Matlodyenského Krále Kardya-
nalem učinil.

Když již Karel wšecť o Ržijmské Králowstwí w
Wlassích w krátkém čase opanowal / k tomu y Králowst-
wí Neapolitanské (kterýmž toliko za 6. Měsíců wladl)
počal se Papež welmi bati nenáwisti a zástij Karlowa / y
swolaw Concilium / braw s swými před sebe diwné obmy-
slý / a zmyslné newstawičné raddy. Když se pak nawraco-
waní Karlowa z Králowstwí Neapolis bal / zato mage
že sám sebau a s swými není welmi bezpečen / při shromaž-
běn

Děm na Concilium voleni obširné promluvený v čině / a k
výtáhání radil a nabýzel (neb tomuto Karlowi wšestá ge-
ho předsewzetý tat štiastně a winšem od ruky Ma/že se to
mu wšestá Europa diwila / a mnozy prawili / že Karlowi
štěstij po geho wůli slauží.)

K posledu pak řdyž od mnohých hlav mnozy blaso-
we / škrowé a obmyslowé byli slyšani / na tom bylo zřsta-
no / aby se té věci spuntowaním některých Knížat pora-
dilo a pomohlo. Hned Legátové byli poslani k Římské-
mu / Španšskému Králi / a k Benátčanům také / o pomoc a
wěčné spuntování / Benátčané připowědéli jim / že chť
hřdlo y statet / Země y Lidi při Cyrkwi nechati. W tom se
také zakazowala některá Knížata / Kral Maximilian / Kni-
že Medyolské / a mnozy jiní.

Potom řdyž se Karel zase z Neapoli nawracowal / wy-
hnul Papež se wšším swým dworem z nabýzený Benátské
ho Legáta / gsa prowodým Benátčanů Lidem Gyzdným
oděným a pěšými do Perusium a do Antony / a odtud byla
liby potřeba / aby se až do Benátek předse bral. W tom za-
se Karel táhl do Frankreychu / gsa welikau k wjře nepodob-
nau kočistý obtížen / a tu na té cestě byl od Benátčanů na
hlavu poražen / geho Lid pobit / a zachwácen v Města Par-
my / tak že mnoho statku musel za sebou nechati / a tu ztratil
swé wogsto / střelbu y Stany / ne bez porážky Krwawé / a
wšak řdyž ta walka portichla / steyske sobě vtelil zase do
Gallij / a po několuhém čase vmřel.

Papeži pak počalo zase srdce y mysl ruosti / a spomocy
Benátčanů a Krale Španšského dobyl wšest y swé že

h h

mě

mě Cytłwi přislusťgýcy w krátkém čase / rozebral a zbil
Gallianské / mýmiz byly traginy a Města zosazowána / wssu
dy s gich Knížaty a Weywodami. Ta walla téměř wž
dycky za geho Papežstwý trwala. Walentýna Bergia / to
ho wogška Heytmána / přitele swého učinil Weywodau /
pro geho znamenitě weliké hrdinstwý / a Kytýř skau stateč
nost / pro kterauž se Papež sam poněkud y s podiweným wa
lekl / a wyblá syl gey Knížetem maderosseni Papežskými Mě
sty. Wssudy Gubernatory zwoyhaněl / kteréz před sta Lety
předesslų Papežowé / a zwoláště Klement / nad Městy Pa
pežskými za zprawce ustanowil.

Tento yalž malo po mnohých ssarwáttách k potogi byl
příssel / weliký náklad činil na stawenų Hradu Angelského a
Chrámuw. Spůsobil mnoho Kardynálůw / a ktera 1500
držel Létu milostiwé. Papežstwý zprawowal Let 11. a dnų
7. Umřel za času Cysáře Maximiliana / Stolicе prázdna
po něm byla 5. dnų.

Tento Papež měl také Syna / o kterýmžto Synu ně
který pissų / žeby byl neprawého Lžže / gemuž říkali Duša
Walentýn / nezbedné / swéwolné Dítě / kterýž pro něyaké ot
porné slowo směl do gedného Měč wstrčiti / snad aussage
w moc Otce swého Papeže / weliký Hrač / Smilnů / Tyr
ran a Ožralec / o gehožto tyrtranstwý mohliby se obzwolá št
nų Kronyky psati. Některauchwůli skoro sto Tisýc Du
šatůw probral / a to wssed o sobě malo wáží / a tak ho to
welimi bolelo / yaťoby ho Blecha wssťupla / že po Wlastu řekle
Totot gsau Němcůw hrýchowé / mýně žeby odpustky / a ne
bo peníže za odpustky natrežene probral. Ten Syn Pa
pežůw

dotýtal/taučili gšau se/ to gest/kož wyššij Prelaty Ducho-
wnij pro gich peychu / kteráž tehdaž při nich welika byla / a
pro mnohé gich neřady /pro kteréž domniewali se/že gim ža-
dný nic nesmij říciy/trestal/gežili gšau se proto/a gey za Ka-
cyře k ohni odsaudili / kteryz sam třetij w Florencij vpalen
gest / a tau Smrtij v welicem na boženstwij konec žiwota
sweho wzal/ okolo Léta Páně 1500. Knihy kteréž on se-
psal nětco w Latinské/a nětco w Wlascké řeči/těchto časuw
od Včených Lidij wssudy se wyhledawagij / Tiskau a na
swětlo wydawagij / o nich také zmijiku činij Chounradus
Gelsnerus w své Bibliotece.

Pius třetí.

Brzy po smrti Alexandra 6. gednosteyným blasy byl ten
to Pius 3. na Papežstwij zwolen/rodem Petrus Senen-
sky/prwé slaul Francissek Pitagomineus. On chwalitebně
počal zprawowati / zprawowal poť s zpřípadněm nestě-
stijm/nic wjic než dnij 27. Umřel za času Maximiliana Cy-
sare/ne bezpodezření přiyateho Gedu/a w Kosteke Swa-
těho Petra pochowan.

O tomto Papeži bylo praweno / žeby neměl děle zpra-
wocým býti než přídrubé hodiny/wssak nemůž se gruntow-
atě wěděti / tentoli byl Pius / čili gimj mezy nym/a Alexan-
drem 6. k němuž se hned Kardynalowé při geho wolenij do-
mlauwali/coby chtěl před sebe bráti a gednati. Když gim
swou aumysl a předsewzetij své předložil a oterwěl / gimž
se neljžbilo/prwé než od wolenij wywstali/žeby mu w trun-
ku/

Tu/gménem poety podobám / kterážto pitíj při woleníj Mo/
ged byl podobán/a tak otráwen. Prawíj se také/ ale z omylu/
že gest tento Pius 3. měl 2. Dcery/a gednu Sestru/a wosse-
ky tři žebyměl zhanbiti/dwě Dcery že gsau se potom ztra-
tily/a žádný newěděl kde gsau se děly/ ani se kdy wíce vřaza-
ly/Sestru rozkazal zazditi / aby se žádnému wíce nedostala.
Ale není podobné/aby Pius 3. měl takowau hanebnost pá-
chat / neb syc yatkž se o něm prawíj byl Czlowěk pobožný/
dobrý a Bohabogný / a na Stolicy Papežské nedlauho se-
děl. Ale Alexander 6. kterýž před nim byl/takowé zlé včin-
ky dowěl/neb se o něm pússe/ že byl Czlowěk chlipný / smil-
ný/a Děti z neřádného Lůže měl / yakož na hoře oněm po-
wědjno/poněwadž w gednom/také gest y w druhém směl
zlé včinit/oněmž samo Epitaphium w Říjmě po smrti ge-
ho při hrobě nalezené / oněm swědectwíj takowé zřetelně
wydawa Latíně w tato slowa,

Sub quo bella diu uiguerunt, pestis in urbe,

Diluvium, populo semper amara fames,

Mille hominum caedes, stupra incestusq; fuerunt,

Tanti causa mali proditor iste fuit.

Sacrilegus, Praedo, qui cuncta uenalia sacra,

Fecerat, & cum quo polluit omne nephas.

Explicat spangenher 22 Tract. 22. 92
Rom. 22. 22. Julius drubh. 22. 92
novum sy mit 22. 92

Otec tento Swatý / a zprawce nayworněgšij Cyr-
kwe Říjmské/zprawowal Papežstwíj z obecného woleníj

Kar

Karbyňalšw . Let / a něco wjic / Z Praginy Ligurye rodič
Sadenstý / měw prwe gměno Julianus Aenere / umřel Le
tha Paně 1513. a gest pochowan w Kostece v Swateho
Petra.

Tento Papež byl waleč žadošiwý / a smělý Člowěk /
tať že Lancřnehti přijšlowi oněm wydali / prawjice : Ju
lius bylby dobrým Cysařem / a Maximilianus dobrým
Papezem / a to proto / neb tento Cysař od přirození byl muž
pořogný / a wjic pořog než wálky milowal / Ale Juliusowi
gen wálky a bogowěť myslí byly / a na znamenij zúřiwosti
swě nechal sobě dlawbau sřaredau bradu růsti / Člowěk w
běžých walečných wycwičený a srdce smělého / kterýž tať
nikdá bez walečných půtek nebywal. W Itali gednau bit
wu probral / a tať nad tūm těžet byl / že Diatykem nebo Kně
hami swými / z nichž modlitby swě řiřkal / z hněwu o zem dal /
a Bohu obyčegem Knechtstým w Nebi zlořecil / a zlemlu
wil. A summau w wěcech walečných tať byl Muž hbitý a
spěšný / kterýž o peychu a Papežské sem y tam na Stolicy
nosšenij newelmi štal / ale raděgij se na Hengistu mezy Kne
chty progijšděl / a tať hbitě na Kūn y s Koně sšedl / wedle o
byčege Gezdeckého / že nebylo třeba / aby mu řdo Kūn za v
zdu držeti iněl / brž nemohl to trpěti / mage zato / žeby to by
la wěc Babstá / a negezdecká. Gednu chwili / řoyž z welic
kých Panūw gedn / mage Papež s Koně sšedati / sahl ř stře
menu / chtě mu ge y podržeti / on obratim se sšedage porazyl
gey / a s Koně tať ztuha řděl / že ho hned tu řozřlapal / Pa
pež pohledssy nař / wdělal nad nim Kūjž / nechal ho tu ležeti
mrtwého / a taťž pořanijm řakowým to obbyl.

Byl

Byl také tento Papež veličký Opilec (neb by jinak pra-
 wým Dwořákem nebyl) a kterijž dobře píti mohli milo-
 wal/a ge zřijda bez něyatých darůw od sebe pustil. Kano
 hned yať wstal/musel mu Buťal dobrého Wína přinesti/na-
 pil se/a připil některému z blizších a přigemněgších bogow
 nůw swých/a siněl mu připiti o službu za gedem Měsyc/a
 tať wždy to předsa provozowal/žeť posledku na Twatě
 tať strudowatěl/yaťoby malomoceným byl. Kde Knechti
 w swém ležení byli/w swých neschetnostech yaťo spiti a
 jezrali se ka cel/ wyworacugijc a wyfucagijc z sebe přeplně-
 ný swa/ wida taťowý neřad/sinal se tomu srdečně/a měw
 nad tým ljbost a potěssený. Summa byl Czlowěk srdece
 smělého/wssat spůsobu hrubého/kterýž se sam kowsssem wě-
 cem swým přičinil/tať statečně a zmužile/že se nad geho v-
 datnostj mnohokrát zděsyli/a potoge žadali. Když toho
 potřeba kázala/sam mezy Knechty do ordunťu s Koněsto-
 čil/a wssudy sam předním byl. Bubnowati/w Traubu
trubiti raděgij slyssel/nežli Zialmy zpjwati/a neb na War-
 hany hrati/Zhola Czlowěk k walkam a k opilstwijnaroz-
 ný. Nassrege newelmi dbal/a to pro přijlissné pitij oto ne-
 welmi stal.

Pravij se také o gednom z těchto Papežůw/wssat ne-
 můž se wěděti/bylli gest Alexander/či tento Julius/či po něm
 Papež Lew/že gest Dceru měl/kteraužto za mnohé Muže
 wda wal/hned yaťž gednoho syta byla/ať němu neljbost mě-
 la/hned gi Papež Otec gegi rozhrjssyl/a sřze Dyspensacij
Muže gineho dal.

Kterehos z těchto Papežůw gednoho/Syn neb Dce-

Ji ral

2
eati/ že gest chtěla swého wlastního Otee gedem k tomu při-
praveným otrawiti/ a tak o hrdlo připrawiti/ a wssak to
Papežowo Dítě pochytivosse samo/ snad z dopustění Bo-
žijho/ flassy s gedem/ napilo se z něj/ ale hned ge do Oslučí ků-
že zassyli/ a skrze přigýmání Lekarstwj Smrti sorwa v
Mo.

Cetw desáctý.

Gemuž prvé Johannes řířali/ z Florencye/ z rodu slo-
we Medyces. X. on také jako předkové geho gednostegny
mi hlasy Kardinálůw za Papeže zvolen/ a na Stolicy Pe-
trowu k pasení stáda Krystowa posazen. Kterýž byl ně-
co pořogněssij a tišssij nežli předek geho Julius. Weliký mi-
liký milowník Musyky/ zpěwacého vmění/ a Instrumen-
tůw neb nástrogůw hudebních/ Ale pod tím byl tento Lew-
yafýs vtulný/ zarytý/ lstiwě chytrý/ potutedlný/ potměsslý
pokrytný/ pochleby Muz/ genž swé Praktiky/ a lecyafých
kowaní/ se wssemi Duchownými raddami a welikých Po-
tentatůw/ Spowědníky/ při wssech dworých mýwal/ sk-
ze to a tudy o předsewzetých/ obmyslech a raddách wssech/
Knížat známost měl a zwěděl/ a potom jako něyafý Pro-
rok k ginýr (proti kterým takowé raddy byli předsewzate)
to oznámil wěrnauřim weystrahu dáwal/ Pakli tento geho
půsen zpýwal/ a některé Sto Tisýc mu ssňřowal/ wložil se
w to/ a nepřátelstwj yaf mohl přetrhl/ a neb pomohl mu pro-
ti n přjeteli geho bogowati. Pakli se křonechtěl z nůžka před-
mým klaněti/ a neb nedal se s některým Tisýcem widěti/ hned
se k

se t straně otporníka geho obrátil / radbau a skutkem proti
onomu pomáhal / A s takowau swau chytrau Prákytiau
mnohé bauřky / rúžnice / wálky a nečesti ostropíwal.

By to milý Bůh račil / aby se nětco o Papežšiu Swá-
tošilepššího / chwalitebněgššího a pobožněgššího psalo / než
se nyní od Muzůw Křesťanských a věných onich pússe / a
pomalu se wždy wije a wíj než od čtyř Set Let až do těch-
to časůw / což sama wěrná gruntowní prawda gest / psa-
lo / aby se nětco nedomníwal / což se w těchto krátkých Pa-
pežských Kronykách pússe / žeby byly wěcy křiwé / nepravé
a k porupě y k zlehčení Stolicy Římské / a k hanbě wšeho
Knězsta wyššího y nižšího starou / k té se Stolicy přízna-
wagýcyho / wymyslené / Víc se tuto takowého w prawdě
nepússe / než co se w samých starých y nových / Latinských y
Německých Kronykách Papežských (o kterých sme my Če-
chowé až dosawád nic newěděli / ani w našem přirozeném
Jazyku měli / než což nětco toho drobet Kněz Wácslaw
Hágel / Muz hodné paměti onde y onde w swých Krons-
kách dotýká o nich pússe a připomíná.) Čti staré y nové
Papežské Kronyky / gestliže gich dogáti můžes / a negdes w
prawdě wšed o tak / a čta / měllyby tyto Kronyky w něya-
tém podezření / dočta se oných prawdy / wezlém domněn-
potom tyto mýti nebudes. Které a yafé pak zprawowa-
ní / ustanowowaní / řízení nedáwno pomínulých / a zwlá-
ště za nassij paměti Papežůw bylo / o tom máme dobrau
wědomost / o čemž potřebij tuto mnoho psati. Wzbudí
ty sam Pane Kryste n. měštky své takowé / kteří žby to ří-
diti / wyměřowati a ustanowowati uměli / což y se wzta-
howa-

Ji j

howa-

hoválo k rozšyřování tvé věčné cti a chvály / k zvele-
bení a wywegssení tvé nezmylné pravdy / a tvojích věc-
ných k zmmožování Spasení věčného / a dogití Králov-
ství tvého.

Dale tento Lero Papež něyakeho Mnicha / gménem
Bratra Jana Tacse / Zákona a řádu Predykatorů / Mu-
že k tomu velmi spůsobného a hodného / s velikými a hogný-
mi Říjinskými odpustky a milostmi od Stolicie Apostols-
ké pocházejícími / do Němec vyslal. Kterýžto Mnich
na Kazaní svém ty Papežské odpustky až do Nebe zvele-
boval / Lid aby ge kupovali k tomu horlivě napomínal / y
gyným Kazatelom tak Kazati poraučel. Lid gsa k tomu na-
pomínán / a zvoláště prostěgssí / ty odpustky kupovali / Pe-
níže za ně do Truhly kteraž na Oltaři stala kladli / nad kte-
ražto Truhlau byl postawen. Kříž čerwený veliký / na
němž zawěšeny byly ty odpustky Papežské s hrubými wi-
sutými plechovými pečetmi. To tak zadlaubý čas trwalo /
a za odpustky po Zemích Německých mnoho se Tisycow
narržilo / Až potom Bůh nemohl se delegi takowému Mo-
dlařství diiwati / wzbudil gneho Mnicha / kteryž proti od-
pustkám Papežským narámně Kázal / a to tak marčení w
odpustcích pobořil a zrušsíl / wnic to obracugíc a prawěj-
že takowé odpustkůw prodáwaní / gest Lidj z peněz ssale-
ní / o tom nūže se prawiti bude.

Když Lwa Papeže w Klússy neb na Stolicy wyslo-
yako Boha Zemského nosyli / s velikau nadhernau slawau
a počtowořij / a když někdo z těch kterjž ho nesli něyak z příj-
hody potleš / tehdy hitěwem yako Swine chrochtal / a Zuby
w hro

to hromadu kausage sstřipěl / a hůl swau kteraž při sobě
měl pochytiv / nayblížšího pána / kterýž podle něho šel / a
neb ho nesl přes hlavu nůj vdeřil. Také tento obyčej mý-
wal / že něčoho mnohokrát nechal před sebou dřevě neb třího
diny kleteti / nebo w blatě ležeti a kacet / než ho k styssenij při
pusťil / a neb wstatimu rozkázal. Když tjm spůsobem a tau
měrau Stolicy Apostolskéu zprawowal / potom Léta 9.
Papežstwij swého vmčel.

Léta Páně 1500. něco málo před tjm / za času Píky
Mirandulansteho / Hermolauza Barbary / Angela Policia-
na / Filipa Beroalda / kterýž málo před tjm na hoře gsau při
pomínání / a tak wždy wije a wije / až naposledy do Jana
Capnyona / ginač Keychlija Pfforcemsteho / počal se zase
včeny swět wystytowati / a dobrá vměni swých hlav z
prachu a zetlení pozdwihowati.

Léta Páně M. D. X. počal se swjccit
Erasimus Roterodamus / rodem z Města Roterodamu / le-
žící w Batani nebo Holandij (od něyákeho Roterya wy-
staweno) ta gediná okřesa a ozdoba Země Německé / a to
wždy wije a wije až do Léta 1536. Gehož toho času mno-
zy od strany Papežské / a ginij / netoliko Luxmundi, to gest /
Swětlem swěta / ale také gediným Fenysm na swětě / Ot-
cem a Knížetem Latinského Jazyku / a druheho Cicerona
nazýwali / w Jazyku pak Řeckém druheho Demosthena.
Byl Cflowěk newelké ale malé postawy / awtlého / mtleho
Cela / wssat to wsset o za vměni paubě / od mnohých bylo
Ti iij při

při něm váženo / neb některý bo wsswědancyho Hippia/
ginij Pandoru / ginij opět krásau a sláwu Německé Ze-
mě gmenowali. W trojí řeči Muž znamenitě včeny/zvlá-
ště w Latinské a Řecké / Židowské se teprw gsa při Letech
včil) genužto se rovný za geho času nenalezal. On gest
Barbariem/to gest/Ruchynskau neozdobnau Latini z Ze-
mě wen wyhnal/Musis zase wzhlaru pomohl/Německý ná-
rod/Italij/y také Gallij Latinské zase mluwiti naučil/a mno-
ho znamenitých Zákán a Muzikau ozdobného mluwenij
spůsobil. S nim zase Jazykové býti počali/a ten starý Ci-
ceronyanský swět zase se wystyl.

Item/mnoho Kněh sepsal/ a z prachu předešleho čer-
wotočného a zprtalého swěta nawrátil/ žeby test liwo býti
mohlo/netoliko Knihy samé/ale také Catalogum/ neb Re-
gistra gich tuto pořad wyčístati a oznamowati/a brž něya-
ké zwlasttnij Libráře byloby k tomu potřebij. Mezy giny-
mi Jeronýma/Augustyna/Cypryana/Doktory Swatě/a
gina znamenitá Volumina, k tomu wssedn Biblij obogý-
ho Zákona naprawowal / a Annotacyenij pěkně pozname-
nal/kromě Řecká Volumina. Přinawedenij a wywčowa-
nij Dítět při swobodných vměnijch/ jako na Grammaty-
ce/Rethorice/rč. mnoho práce a vsylowánij wynaložil/a té-
měř celeho Quintyliana w Copij snesl. Moriae Encomion
nebo wychwalowánij bláznowstwij/tať mistrowsky a dů-
wodně prospěwowal/že w osobě bláznice wssedny Starý
tať zprobýhal a zpořádal / an w ní gednomu každému geho
wlastnij Palicy bláznowstwu/a Oslíčij vssy vřázal / a kte-
rat wsskeren swět w swém bláznowstwij střechuge a la-
stuge

Může předložil. Ať tuto nepřipomínám těch Zpologů / a
 weliké hromady Epistol / sem y tam / tuto y onde / k přáte-
 lom y nepřátelom psané. Item / Adagia / neb přísloví da-
 letoběžná / genž gsau v Lidech včených w vžíování a obyče-
 gi / od nazyvadnějšých končin Řeckých a Latinských Auto-
 rů w (gichžto jména my sotwa wjme) w hromadu snesl / a
 těm Knihám jméno Chyliades dal. Pilnosti své také při
 Senekowi a Plutarchowi nesešanoval / a mnohé práce jiné
 paměti hodné při transperování / po sobě nechal. Složil
 také mnohé znamenité Knihy w Theologů / kterěžto gestě
 před rukama gsau. Enchyrydyon Knížku Křesťanského
 Kytjře / jako něyaťy mustruňt Křesťanského Knížete w
 něm wypořobil. Na westkeren nowý Zákon Paraphrases
 wdělal / w kterých se wsseděn záwěreť a rozum Otcůw sta-
 rých nalézá a krátce wytladá / zwlaště co gest těch lep-
 šších / ačkoli mu z nich geho záwistnýcy mnoho kusých a ne-
 ssoremných artykulůw nawybýrali / a zwlaště ti / kterýmž
 in nomine Domini, Inquisitores haereticæ prauitatis tůka-
 gi / a yaťo Kacyřské poznamenali / wjč z záwisti a nerozu-
 mu / nežli z milování prawdy.

Tyž Erasmus Roterodamus / Muž nad jiné Lidi v-
 čené wysoce slawný / wznessený / a wěčné paměti hodný / po
 mnohé chwalitebné práce / a Kněh spisování / a na swětlo
 wydáwání / image na sobě Let yaťo 72. Když stonal na
 Čerwenku / vmřel w Basili Léta Páně 1536. gednacte-
 ho dne Měsíce Čerwna. Cožkoliwěť po sobě statku ne-
 chal a zůstawiť / to wssed o gednat chudým Studentom a-
 by se učili / a tjm k včení ssedrowání byli odřázał / gednat po-
 třeba

čebným / chudým a newdaným etnostným Pannám / aby
poctiwě rozewdany byly / k wydawani po nich Wěna /
Křasstem swým poswětil. Někteří prawí / že samých zla
tých na Zlatě okolo 7000. po sobě nechal / Z geho wlastných
aust bylo slyšeti / že gest nebožtík rýkával: Na maudreho a
opatreneho Muže slusný za zdaweho žiwota některý peníz
zachowati / a w zaloze mít / Mjné tům / přislaliby kdy na
něyaka nauze / a neb nedostatek / aby se tům chudobě bránil
mohl. Protož sobě y on z středreho wdělowaný / gemuž z
lasty činěneho welikých znamenitých Panůw takowy po
klad nashromáždil / kterýžto zůstawił po sobě / aby k Sra
temu vžiwani obrácen a rozdawán byl / otom nařídil.
Potlad pak wšech swých Kněh / gednomu znamenitemu
Biskupu odkázal / gemuž před 2. Lety prw než umřel to wci
niti slýbil: Nechal také po sobě Zlatých a Strýbrných Ko
slykůw téměř yako něyaky ozdoby Kralowský potlad / k
tomu Grossůw Zlatých / z nichžto některý 20. některý 10. ač.
Dukátůw platili / nemalau summu.

Tehdáž se ten muž na ywčeněgšý wšech na to byl wy
dal / aby Knížhy Orygena Křesťy psané naprawowal / k če
muž se y snažně měl / gsa již bolestný nemocy té postýhan / že
od té práce odcházal / až mu wtrutnost neduhu Péro zru
kau wyrazyla. Prawí že geho posledný slova / kteráž o
pět a opět s welikým wzdychaním opatowal / aby se wždy
geho Křesťianská mysl poznati mohla / tato byla gsa : O
Gežšý Synu Boží smilůg se nademnu: Milosrdenstwu
Paně na wěky způwati budu. A hned yatkž to propowěděl
smrt ho sstihala / a umřel. Pohřben gť w wysokém Koste
nedae

nedaleko obedwerij poctiwot a slawne podle obyčce Křes-
tianského. Pro wazeliho kupohřebu wssychni z Auradu
Senatorského / a wssij Basilienské obce předni z Paníw.
Přes to cožkoliwěk bylo w Basilijs Lidj wčených a vmělých
a cožkoliwěk mnohli dowesti slawného a znamenitého / ma-
gūc litořt nad smrtij geho / yako Otce swého / to wssed o k
poctiwosti tomu geho Tělu Mrtwěmu s wděčnostij wy-
konali.

Léta Páně M. D. XIX. Powstal

Martin Luter / Půsma Swateho Doktor / w Wittember-
ce Měste Saskem / Mních oděwu černého / řádu a Žako-
na Swateho Augustyna / Člowěk podle Swěta přiwě-
tivy / k tomu wčený / w Půsimých Swatých zběhlý / w Si-
dowské / Latinské a Německé řeči welmi skuffený / kteréhož
žeby sám Pan Bůh wzbudil / a neb od něho wzbuzen byti
měl k podwraćenij Papežstwa / mnozy za to měli a kladli.

Ten se tak statečně a srdcem zmužilým proti Papežst-
wu postavil (k čemuž mu nayeprwé to nestydaté / o čemž na
hoře dotčeno odpustit w Papežských od Jana Tacse Mni-
cha prodáwanij přijčina byla dana / y od giných / kteříž tr-
pěti to nechtěli / aby co o gegich odpustcých pochybowati / ne-
bo Dysputowati měl) proti němu Perem y wsty walku we-
dl / a neb mnohým wije skrze něho / yako by mu Turek sama
neb něyaty znamenity Pan byl odpowědel. On také Pů-
sma Swaté w Němčině / rowně yako Erasimus w Latinské
zase na swětlo wynesi / o čemž přeb i jn prwé nemnoho gich
wě-
wě-

pag.
66.
leg.
21

wědělo / a nědy mnoho se Doktorůw / zwoláště těch na
šich časůw w Teologii nalezalo / kteříž žádnau Kapitola
w newšíj Biblii newěděli / brž sotwa Biblii řdy wýdali / ať
nedým w ni čítali / X taťž se hned zase Půsimo Swatě po
čalo čísti / a o Papežských nalezcích / ustanoweních a řádích
wyzwězowati. Hned potom Biblii podle Hebreyské pra
wdy / a Jazyku toho (w němž dosti zběhlý byl) na Němcinu
čístau přeložil.

Počal pak za času Knížete Frydrycha Sasfského w
Měste Wittenberce Kázati proti Papeži / odpustkům / a ná
lezkům geho směle a znamenitě psati / geho moc zlehčowati /
o čemž téměř geho wšest a psaný swědomi swětle wyda
wagij / a pro tauž wěc mnoha a welká nebezpečnstwů mu
šel podstupowati. Ueb hned Papežští ymi Bullemi / a klat
bami znamenitými / yako něyatyimi hromobitými (před nje
mž se prwe téměř wšyckni Cysarowe děsyli a strassyli / a
jim spůsobem netoliko Cysare Frydrycha Barbarossu / Cy
sare Gindřicha čtvrtého / ale také wšest y jiné Cysare k ge
flem swým honil) byl gē bit / a do naywětšího Adu dan.
Potom řdyž nechťel swého přestati / ani co za Papežowy klat
by a pohrůžky dbáti / byl gest do Augsspurku před gednoho
Legáta a Kardinála powolan / tu hned každý proti němu
gen řdo mohl psal / a mnohau mu práce a zanepraždnění čí
mili / taťže z přičiny té k Lwowi Papeži 10. Knížku obz
woláštěm napsati musel.

Naposledy pak bylo naň žalowáno Cysari / a protož do
Boemosu na znamenitý Říšský Sněm byl powolan /
přišel tam a postavil se / gsa hotow / aby z wůry své počet
vci

včinil / yaťoť pak to předešsemí Knížaty / y před samým
Cysárem psaným y austně včinil / a žádnau věc aby od-
wolal gfa k tomu nabadan / odwolati nechtěl. Kdyť se po-
tom wždy wjic a wjic Papežowy daremty pronášely / a Li-
bē o geho škrabuncych zwěděli / tak mnoho Lidu po něm po-
staupilo / s nim držíce / že ani Papež / ani Cysář sam / obawa-
ge se něyakeho nenadáleho ruinreychu / a welikeho zbaurění /
neřměl na něho sáhnauti.

Giz pak tento Martin Luther teprwa gedny Knihy
přes druhé počal psati / a Říjmského Dworu leť s geho o-
byčegi pronášeti / tak že netoliko odpustcy / ale wšed o Pa-
pežstwjí skoro po wšij Německé Zemi padlo / a zwlaště w
mnohých Lidských sřdcych / a hned se Luteru geho včení chy-
tili Sasfowé / Slezáci / Hesfowé / a dobrý díl těch kterjž
okolo Reynu přebýwagj / Basile / Sřtraspurt / Sřweynca
ři / ř. Item / Augspurt / Olmo / Norimbert / Markrabě
Girj / Mistr Pruský / Markrabě Badenské se wšijm swým
Panstwím / Potom také Země Pomeršká / Mechlburšká / ř.
Naposledy Kral Engličj / Kral Šfotšký / Kral Temnar-
šký / Kníže Missenský / Kníže Wirtemberšký / Markrabě
Brandemburské / Města Gejernj / ř. Potom okolo času
waleť Sedlškých / kterěž wznikly Leta 1525. počali Tho-
mas Monetarius, Andreas Carolostaius, Vldarichus Quin-
glius, proti Luterowi psati zř strany Cyrkwe a wjry geho /
ti tomu nakratce nechtěli / aby, pod spůsobami Swatešti
Oltářnj Chleba a Wjna Tělo a Krew Krystowa cse-
nia liter, to gest / bytedlně mělo býti. Ale kdyť Luter nechtěl
od textu / yať on sam w sobě znij / o dštaupiti / odmjšyli gfa

zauzail do oděw Kníže se ge

se gedni obdrubých / a tuze proti sobě psali / a weliký důl těch
okolo Keynu obywangých chytilo se Opini neb Cwinglia
owa a Karlstadyowa. Item / dobrý důl Szweycarů. A
le Marttrabě Badenské / pěkně poznamenahu od těch obogých
strán odstoupilo / ať Papeži zas přistoupilo. Aufspurský
pak / vlnisský / i. e. po řádném Aufspurce Římském Sně
mě také od Luteru odpadli / a Luteryanským Kazatelům o
bě Kazaný y Wečeri Paně sřložili / a s Cwingliem držeti
počali. A to se stalo okolo Letha Paně 1528. až do Letha
1531. Cínj pak předsě Martina Luteru nasledowali / a
geho začatou wýru tuze drželi.

Wšak tyto již sobě odporne dvě strany w tom wew
šem / což proti Papeži a geho Religií gest / se stowň wagi
a stressugů / y w gíných hlawních věcech / a téměř wewšlech
artykulech wýry / kromě w některých punkttech / kterých mno
zy nekladau za artykule wýry / w tom gšau sobě odpornej / ya
ko o Swátosti Oltářní / Křtu / Obrazech / přirozeném
hříchů / počístění Ducha a wýry.

p. 118. A tak tento Luther celau novou Theologii a wýru do
1004. Germanye wwezl / Mistrá Jana Husy Múcedníkem a člo
wěkem Swatým byti prawil / a w počet Swatých zapsal.
178. Mnohé Knihy w Theologii sepsal / a po sobě nám wšlech
něm zanechal. B. p. 128.

Gednoho času geden znamenitý Pán zstrany Papežské
naschwal sešel se s Luterem / aby naň otázku učinil / proč tak
náramně welmi y důtkliwě Kazaným a psaným swým pro
ti Papeži dotýra: Odpowěděl Luter: Pane mily dobře wi
te / že Wilka nelze Lisským Ocasem zabiti / ale Ledwój museti
mu se

mu se Sochořem přeraziti. Pán ten vslyšsaw takowau
odpowěd / zawrtěw hlavau / a od Martina Luteru zase se
přečbral.

Umřel pak Martin Luter w Měste Eyslebn / kde se ta
ké rodil / dne 17. Měsíce Dnora / Léta 1546. a odtud we
zen do Města Wittemberka / a tu na Zámku w Kostele po-
chowán / a do Truhly pohřební Cynové položen / Nechal
po sobě Manželku a Dítě.

*Lut-
theri-
obi-
tuy.*

Toho času když již Martin Luter w Wittemberce Ká-
zal proti Papeži / byl od Frydrycha Knížete Saského do
tehož Města powolan Filip Melanchton / rodem z Města
Brytta / ležící w Knížetství Pfalckrabstvem / Muž w
swobodných vměních a w Teologii z mistry také včený / w
Jazyku Řeckém a Latinském velmi slovitný. Za něho
se rozmáhala a kwetnauti počala wysoká Škola Wittem-
berka / na kteréžto Škole slavné včení až do těchto časů
wždy předsedá a trwá / w vměních swobodném y w Pí-
smých Swatých / odkawadž pocházelo a gessně pochazegů
mnozy včení Mužů.

Tyž Filip Melanchton / co se včení Teologického do-
týče / wewssel se s Lutherem stowňawa / a w Theologii
mnoho Kněh sepsal / kterýmž včení Luterowo zastawa / a
proti Religií a včení Cyrkwe Římské půjse. Sepsal ta-
ké syce mnoho giných Kněh / k dobrým vměním velmi po-
třebných a užitečných / giných mnoho dobrých Žalářů a v-
čených Mužů nadělal / kterýchžto Kněh poněwadž ny-
mij před rukama gsau / a od včených Lidů každého dne se

K t m teměř

téměř potřebují/není třeba tuto připomínati. Mnogo
Leth pořad a skoro až do 40. byl w Wittenberce Artium
a Theologiae Professor, w témž Měste vmřel Léta 1560.
gehožto smrti yaž prawij žeby někteří Dyscypulové geho
ponětud za přičinu měli býti.

Za času Lwa Papeže 10. byli taž žiwí tito wznessení
a včení Muži/ Tomáš Morus Engličý / a Huldricus
Huttenus, z starou Rytýřského.

Po smrti Cysaře Maximiliana / wolen gest w Frank-
furte od Kurffurstůw na Cysářstwí Karel/toho gměna
paty Cysař/ Syn Filipa Krále Hispanského/A to Letha
Páně 1519.

Adryanus šestý.

Kodem z Města Tragektu / pokolení gsa Němckého/
Muž wysoce včený/dobry vpřímý/a žiwota pobožného/
byl za Papeže zwolen Léta 1522. a na Papežstwí Koruno-
wan y potwrzen 29. dne Měsíce Srpna. Dřiwě roku
vmřel/okolo Wánoc/ nebez welikého podezření přigateho
gedu/gimž gest byl otráwen/yadž tomu mnoho chtj/přiči-
nau Kardynalůw/gimž se zdalo / žeby se pro swau dobrotu
a vpřimnost dlaho Papežem k tomu býti nehodil/a on gsa
Němcem/a Kardynalové Wlassy/kteřížto syc na Němce
newražij/newidělo se jim/aby na Petrově Stolicy měl pa-
nowati/ protož ho strže otráwení gedem brzy z té Stolicy
osadili.

Za času tohoto Adryana držán byl Rytýřský Sněm
w No-

EXCVI
w Norimberce / na něž on své Legáty poslal / a swobodně
wyznal / k tomu se poddawa / že Římská Stolica jako
porušená a zle zpravena dobré Refformacii a náprawy
potřebuge. Římský Dwůr yatkž to vslyšel / otom siney-
mel / yakby ho poodprázdnil / yakž toho y dowedl. Pra-
wý o něm / že gest byl z mýry welmi včeny / vpřímny / dobrý
mluž / w Latinské a Řecké řeči welmi zběhlý / Němec wy-
borný / Hispanstý a Wlastý dobře vměl / k tomu Cžlowěk
weymluwný / wážný / přiwětivý / zmužilý / a osobný. Byl
Cžuchmistrem a Preceptorem obauch / Karla Římského
Cysáře pátého / a Ferdynanda nyněgssýho woleného Cy-
saře též Římského / Bratrů wlastních / w gich mladosti /
Kterýžto w swém Papežstwý wšsem dobrého srdce Lidem
zstrany gednoty a swornosti v wjře / o sobě dobrau naděgi
dal / Ale Bůh to zginacil / chtě tomu / aby ge^o wěrný w Cyr-
kwi Krystowě gestě delegý pod Krížem sřuzowáný a sku-
šowaný / potom y zgewněgssý a skalegssý k Králowstwý
Nebeskému včinění byli.

Klement sedmý.

Po smrti Moryánowě tento Klement 7. Florentynstý
zrodu a pokolený Medycees / a Krewný příitel Lwa 10. na
hoře gmenowaného / byl za Papeže zwolen / a Korunowa-
ním potvrzen.

Tento Papež yak na Stolicy došel / rozličné a divné
Prakttyky / a zwlastě proti Karlowi Cysari kowal. Cy-
sar geho Prakttykam porozuměw / image Lid walečný sebra-
ny /

Con-ny/nad nymž byl naywysššij Heytman Knižze Burbinat-
Seraské/rozkázal wogstku swému k Ržimu tabnauti. Oni hned
turyakž přitahli/wradivosse se wespolek/Město oblehli/a po ne-
reichedlauhém čase y dobyli/a Papeže yali. Magijce Město w
bevgswé mocy/zplundrowali ge a zebrali/k tomu Kostely/a mno-
Swanbě Domy Kardynalské. Knechti pak Němecští magijce
unhognau kříst/počali na to píti a weseli byti/dosahsse něco
Hayapparaturu Papežských a Kardynalských / připravili ged-
552noho Knechta jako Papeže/tak připraveneho a ozdobene-
ho wsadili na Oslu/čterehož welitými Bullemi Papežskými
mi jako něyakým Dětem zpředu y z zadu přikryli / na němž
ty weliké Plechowé pečeti jako něyacý zwoncy bémkali. A
wodili se Knechti s tijn swym Papežem po Měste Ržimě
některij gsauce oblečení jako Kardynalowé a Biskupowé/
on sedě na tom Oslu/yako Papež dawal požehnání/Gimž
pak gsauce před nym/z zadu y okolo něho s swými dlahými
mi Spisy/s Halapartnami/s Polauhaky/s Pisscy a Bube-
mijty/prowystowali/křičeli a wolali: Luther Papežem Lu-
ther Papežem / Ale ten Knechtský Papež sedě na Oslu tež
wolala křičel/řka: Lutera potomkem swym po sobě učinim
a genu Papežskwj Ržimské dām/řc. A tak ta Knechtská
kratochwyl došti dlaho trwala.

Papež pak gsa yat na Angelském Hradě Cysaři se pod-
dal/a na milost dal/a w něčem mu se smilauwau y podwolil.
Po učiněné smilauwě Cysař Papeže w Ržimě zanechal/ a
sam s swým wogstkem od Ržima přeč tabl. Stalo se Léta
1527.

Potom tyž Klement Papež/ Léta Páně 1530. Cysa-
ře Kar-

Dieſe, was bey Orafii Chriſtliche ge
ke Karla w Bonu na Cyſarſtwu potwrdila Korunowal
Po Korunowanu bral ſe Karel Cyſar do Germany/a při
gel do Augſſpurtu/a tu drže znamenitý a ſlawny Ržijſký
Sněm/naywije zſtrany Turka/a wijry. Na tom Sněm
byl Papežſký Legát/gmēnem Campegius/kteryž wěcy Pa
pežſké gednal / ten od oſoby ſwé nic nechťel Papežſtwu zmr
hati/ani w čem wſtaupiti/ť ničemuž ſwoliti/ w nic ſe dáwa
ti/ ani yaťe Concilium dopuſtiti / nad čimž wſſedť a Ržijſſe
welikau težkoſť neſla/Neſť oncowawſſe tu nic/ y rozgeli ſe
a nic nenatjdi.

Za dnů w tohoto Papeže/nastala Sekta Nowočkřtē
ců w Zemi Německé/z nichžto mnozý ſem y tam w Něm
cých wtopeni / a některij wpaleti / a Kral gich něyatý Jan z
Leydu / Ržemesla Kreyčowſkého / w Měſtě Mynſtru w
Klecy Železně geſť wmořen.

Item/tyž Klement Pbpež/před Měſtem Florencij/ w
kterém ſe rodil/pro něyatý peych a kwalt rodu geho wčiněný
ſkoro do roťa s wogſkem ležel/a tať dlanho ge natíſkaľ a ſu
žowal/zwlaſťte s pomocy Cyſarowau/až gſau ſe napoſle
dy z nauze dati muſeli / a yaťoť o tom praweno bylo / mno
hým dal hlavy ſtjgnati/A tať ſe nad ſprátiwnými Měſťtia
ny náramně mſtil/až ge wždyť ſwé wůli a ljbosti yať ſe mu
zdalo přiwedľ. Když Papežem byl do gedena cti Leth/po
tom wmrľ.

Paulus třetí.

Ržijſký rodič/gemuž prwé řířali Alexander Sarnes
ſius

sius/Biskup ostyenský/giž gsa dobře při Zetech/ posazen gē
na Stolicy Papežskou/a namí seděl 15. Let. Geho Wnuče
ku poyal Gundrich/ Syn Františka Krále Francěského/ kte
ryž po smrt Otce svého věněn byl Knázem w Frankrey
chu.

Za času tohoto Papeže/ Gundrich s. Král Englitřský od
mýsl se od Cyrkwe Říjmské / kterýž prwe byl velmi tu
hý Říjman / a sám proti Luterowimnoho psal / Potom k
straně Luterjanské přistaupil / a Euangelistřkou prawdu
Kázati / a Swatost Oltařní pod obogú spůsobau přigú
mati dopustil.

Karel Cýsař za tohoto Papeže bržel Sněm Říjmský
w Řezně s Knížaty Říjmskými / na něž Papež poslal s
gístau Instručí Legaty své a Kardynaly. Sgelo se také
na ten Sněm mnoho věných Muzimů od obogú strany
Říjmské y Luteršké / a tu rozmlauwání měli a rokowání
swa o wjru / a proti Turku / wssakťoýž nic narownati ne
mohli / rozgeli gsau se.

Brzy potom opět byl Sněm w Auffsprcku / a tu opět o
rauž wěc bylo gednáno / A protentom genž se Euangelista
řkými gmemigú / nařúzení / genž slowe Interim, s přújsností
bylo wydáno / Některý ge ač řúdcy přigali / gini pat tým o
zem dali.

Tento Papež položil Concilium do Trydentu / na kte
rémž Legat Papežský na místě gehu s některými Biskupy
Alléťoýž toho času walťy nastawaly / přenešeno bylo
do Bononi.

Týž Papež měl Syna / genuž řúkali Petrus Aloysius /
ťoýž

Conse
ne
tar
tur
va
ria

Fyž z peychy své s některými chtěl svou moc a kralst pro-
 wozowati / gsa Knížetem w Placencij / od svého Panst-
 wa zabit. Umřel pak Pawel třetí Léta Páně 1549.
 dne dewátého Měsíce Žarj / Stolica prázdná byla za tři
 Měsíce.

Za času Papeže tohoto / y gestě něco před ním / počal
 se psaním svým zgewowati Georgius Vicius / z národu
 Německého / rodem z Města Lyslebu / y on muž velmi de-
 čený / a w Židowském / Řeckém a Latinském Jazyku před-
 se umělý a zběhlý / k tomu y w Teologii slawný. Ten na-
 prwe byl při straně Lutherjanské / a wsseliy se s nimi smey-
 mle. Potom počasých od té strany odstaupil / a přimýsl se
 k straně Říjmské / gsa z řadu Knězského / a Ženaty / Man-
 želku s Dětami opustil / přidržew se některých Biskupůw /
 a bohatších Klášterůw / mnoho psal proti Lutherowi / a
 towarýssom geho / tupě a haně včenj geho jako ne-
 pravé / zpláště pak w Poslylli své / tu Luteru a gine s nim
 velmi dotýka / Misy Kostela Říjmského zastawa / a pra-
 wj / že bez skutkůw dobrých nelze Křestianu Spasenu bý-
 ti / Proti tomu že Luter včj / toliko že samau wěrau w Kry-
 sta Gežusse / a milostj geho / wěřjcy osprawedlněnj a Spa-
 senj bez skutkůw přičiněni býwagj. Skutkowě dobřj že
 gsau toliko gisté swědomj / a dobré Owotce wjry / kterauž
 ona skrze lásku přjwěřjčjch působj. Že pak dobrj skut-
 kowě od Boha magj odplatu swau / to slusj zaslíbenj Bo-
 žjmu / kterěž z milosti činj / a nezaslubam Lidstym přiči-
 nati / a tak že Bůh milostj swau podle zaslíbenj svého w
 Libech skutky dobré Korunuge. Tak smeyslj a včj Lu-
 ther.

ther. Ale Vicelius tomu mŕŕsta nedáwa/prawŕŕ/že y skut
towé dobŕŕŕ welikého gsau zaslauženŕŕ před Bohem / a ná-
pomocné Lidem k osprawedlnŕŕnŕŕ a k Spasenŕŕ. A tak me-
zy Luterem a Viceliusem o to vŕŕenŕŕ zstrany wŕŕŕy a dobrych
skutkŕŕw byla weliká hádka a rozepŕŕ.

Tyž Vicelius při Cyrkwi Řŕŕŕmŕŕské schwaluge a dob-
ré byti prawŕŕ Ceremonye a pořádky Cyrkewŕŕŕ. Něčeho
také při Řŕŕŕmŕŕské Cyrkwi nechwalŕŕ / a zwlaŕŕŕŕŕŕŕŕŕ pro
dáwanŕŕ / kteréz on gmenuge Nundi nationes Misarum,
Messŕŕŕ Jarmary. Prawŕŕ také / žeby při Prelátŕŕch wys-
ŕŕŕŕch w Cyrkwi Řŕŕŕmŕŕské / yako Biskupŕŕch a gŕŕŕŕch / potŕŕe
bŕŕ bylo dobré Reŕŕormacŕŕ a náprawy. Přigŕŕmanŕŕ Tŕŕla
a Krwe Pánŕŕ pod obogŕŕ spŕŕsobau netupŕŕ / nebrž prawŕŕ /
žeby dobře bylo / aby při tom necha no bylo / yak Krystus v-
stanowil. Kdo geho psanŕŕ a Postyllŕŕ čŕŕta wa / toho mno-
ho otom negde / tuto toliko kŕatŕŕŕce toho nětco poznamena
no a dotčeno gest.

Julius třetŕŕ.

Genž prwé byl Kardynalem Montanŕŕŕŕŕŕ / po mno-
hém a dlabém / kdoby Papežem byti mŕŕl / Kardynálŕŕw me-
zy sebau hádanŕŕm pořŕŕŕŕnŕŕm tento Julius Papežem gest
w Řŕŕŕmŕŕ wyhláŕŕŕŕŕŕŕŕŕ a pozdrawen / a to s welikŕŕm try-
umphem a radostŕŕ / Lŕŕtha Pánŕŕ 1550. dne sedmého Mŕŕŕŕ-
ce Vnora.

Julius tento hned při počátku zprawowanŕŕ swého
peložil Concilium do Trydentu / poslal tam Legáty a Kar-
dyna-

dynaly / aby oto co se wůry Religiū Křesťianské dotýče ged-
nali a rokowali / Ale yať slyšeti bylo / nemnoho nařídili a na-
rownali. Na to Concilium byl také powolan Frydrych
Kausea / Biskup Wýdenský / Ferdynanda Říjmského / zč.
Krale Kázatel a Radda / Muž w Latinské řeči welmi vče-
ný a weymluwný / k tomu w obogým práwě / Papežském a
Cýsařském / a Theologie / neb Půsma Swateho Doktor
mnoho skuffený a powědomý / genž také mnohé Knihy w
vměnu Duchowním a swětském na swětlo wydal. Když
gž některý čas na tom Concilium byl / doběhšy cyle živo-
ta swého w Trydentu vmřel. Mnozy tomu chtj / o čemž
y slyšeti bylo / žeby byl otráwen / proto / žeby poněkud k to-
mu wedl / aby w těchto roztržitých časech zstrany Religiū / a
pro wpořogenj wždy něco w tom oč nyní welké rozepře-
gsau / dobrým prostředkem dopuštěno bylo / čehož ginym / a
zwlaště Orelatom Wlastým newelmi se libilo / a snad pro-
to někde mezy nimi Wlasté polewky okusyl / a od toho vmřij-
ti musel. Byl syc člo wěť pobožný / dobrý / a w rozmlawo-
nij přjwětový.

Za času tohoto Papeže / Arcybiskup Mohutský držel
Synodnm provincialem, to gest / křagšy Sněm nebo sgezd
s Biskupy a giným Knězstwem pod Diocesi neb zprawo-
w nuj swého w Městě Mohutci. Co se na tom Sněmu
Duchowním nařídilo / na čem zůstano / a yaťby se w Arcy-
biskupstwě Mohutském / co se wůry / včenj a Ceremonij
dotýče / držeti / učiti a zachowáwati mělo / to wšse gest Latin-
ským Jazyčem wytisštěno / a ty Knihy slowau Constitutio-
nes Synodus Moguntinae.

Papež tento Město Parmu we Wlassých s nemalým
wogštěm obehnal / a walechnau mocý před nim ležel / wšak
gruntowně se newůj / eo gsa Parmensstij proti Řijmské
Stolicy přecínili. Potom brzo vmřel/a smrt genu tu wal
tu sstawila.

Po smrti tohoto Papeže/byl od Kardynálůw do Řij
ma powolan/y on gsa Kardynálem/ nyní dotčený Arcybi
skup Mohutský/gménem Sebastyan/poněwadž za Pape
že byl od nich zwolen / aby se na Stolicy Petrowu posadil/
a Cýrkew Řijmskau zprawowal. Wšak cos malo(po
dlě zpráwy se tuto pŭsse/poněwadž se o něm nic takowého
psano nenalezá) Papežem pobyl/a žiwot s smrtij proměnil.
Mnozy tomu chtěli/a zhusta o tom bylo slyšeti / žeby y on
byl otráwen/ť němuž Wlasstij Kardynálowé chuti neměli/
proto/že byl Němec/rowně yako před nim Albryan s. Byl
syc člověk dobrý/pobožný y učeny / yaf se o něm prawilo/
Narownánij a swornosti w Religiū také žádostiwý. O ge
ho bezhrdlij žeby prey Wlassy diwně přemeyšleti/a rozličné
Praktyky wyhledáwati měliť otráwenij/ před nýmiž se on
na Pěci měl/wěda prwě o gich lstech a aučladech/a též že na
Němce newažij/aby mu w gŭdle a neb w pitij gedu nepoda
li/Wšak naposledy nemohl toho vŭjiti/a gedem o hrdlo při
prawen byl. Neb některého času gsa v Nisse w Kostele w
Swatého Petra/ Swijce Oškowa gedem nařazena byla/
yakož obyčeg gest Swijce při Nissy rozswěcowati/nedale
ko od něho byla postawena a rozswijcena / tu Swijcy řdyž
po Nissy dořona nezhasyli/deym rozcházegŭcí od té Swij
ce gedowatě něyaf ho zarazyl / a od toho žeby vmřiti mu
sel.

cc
fel. Wšak se to tuto negistů / toliko eo bylo slyšeti / to se o
tom píše. Neb o těchto posledních Papežích některých ge
stě nic paměti hodného do Kronyk gich položeno a wepsa
no není.

Dabstwort Paulus čtvrtý.

O tomto Papeži nebylo zprávy odkud byl rodem / a
yať dluho Cyrkw Ržijmskau zprawoval / wšak z ged
nostegné wůle Kardynálů wšedl na Stolicy Ržijmskau.
Čłowěk byl hněwivý / zlý / a pomsty žádostivý / a na ty kte
říž s Cyrkw Ržijmskau nadržij newražný / yaťož to na
mnohých dočázal / a zwláště w Hyspanij.

Neb když za Papežstw geho některj w Hyspanij Krá
lowstw Toletanského / z Kněžstwa Muzj včení / a Pů
sma Swatého učitele / čtauce včení prawěgšj a dočona
legšj w Teologij / kteráž se nyní píše / a na swětlo wyda
wa / pomalu počali Kázati / a gi wyblaffowati / Mnozy pak
z wysokých a nizšjch stawů / a welkých Městských ro
dů / slyšjce wprjmněgšj Kázanj Euangelium / scházeli
se do gedného domu / mluwjce sobě slovo Králowstw
Božjho. Po některým čase doneslo se to Arcybiskupa w
tom Králowstw / kterýž to ty Kněžj / a některé welké Pá
ny / y gině mnohé rozkázal zgjmati / a do Zialářůw onde y
onde rozsazeti. Posláno bylo potom k Papeži do Ržijma
o ortel / kterýž to porozuměw tomu / žeby snad w Hyspanij
také škrze Kázanj a oblassowanj prawdy Euangelistkě
yaťo y w Němcých mnozy od Stolicy Ržijmské odstaupili.

Kať

23
Když se to předešlo a přetřelo / odepřel a ortel vydal Pa-
pež / aby ti Kněží / původové toho nového a Kacyřské-
ho (kterej om tak gmenugij) včenij odvolali / a pařby od-
volati nechtěli / a předsed na svém stali / aby vpálení byli / y gi-
nij kterijžby od toho včenij odstoupiti nechtěli. Když se po-
slowě z Křijma od Papeže s ortelem vrátili / Wěznom tēm
rozřaz Papežůw byl předložen / kterijžto nechtěli svého v-
staupiti / ani odvolati / ani toho včenij prazditi byti. Potom
po nedlouhém čase vdělami byli sřaňcy a Pawlače na Kyř-
ku / na kterej ti Wěznowě z Zialaře wzati a přiwedeni byli /
každý mage na sobě žlutý Plášť / a na něm Kříž čerwený /
w rukau nesa Swijcy hořijcy / na čej se bylo žalostiwě podi-
wati / neb ti vbozý Lidé tehdaž gisté swětu za diwadlo vči-
něni byli.

Když pař ti Lidé na ty Pawlače přiwedeni byli / tu na
každého ortel byl wydan. Uayprwě na Kněží / mezy nimž
Doktoři a Mistrři byli / a po wydanij ortele ti Kněží byli
Degradowáni / nebo Kněžstwa zbawováni / ať ohni od-
suzováni. Potom y ginij své ortele slysseli / a též aby vpále-
ni byli / gim se ohlasylo. Některým pař gsauce wyprosseni
milost se stala / ti při hrdlech zachováni / wssakť wěčné han-
bě yafas na ně do smrti pokuta byla vložena / kterauž pod-
staupiti museli. Ti kterijžť smrti odsauzeni byli / hned gsau
Katom w ruce dáni byli / kterijžto rozawosse ge swázaně na
Oslý wsadili / a na mįsto popravně wywedli / kterychžto o
sob odsauzených bylo okolo 13. Tu každému byla Stolica
na wysokém sloupě připrawena / na kterejžto ti odsauzeny
wsazeni byli / některijž nich prwě byli od Katůw hauž we-
mi po

mi po Hyſſpanſku zaſſkrcováni / a tepru po ſmrti vpalo-
wani. Gine pak dva nebo tři Kneží za žiwa vpáli /
proto že ſau wždy před ſe ſwé včenj jako Euangelické až
do ſmrti zaſtávali / pravíce / žeby nic ſceſtného ani Ka-
cyřského nevěci / než ſamau pravdu Krystowu / kterijž ta-
ke ſměle bez ſtrachu Biſkupom y gíným Prelatom / genž při-
gich od ſauženích a ſmrtech byli / domlauwali / a ge / proč pra-
wde mýſta dáti nechť / třeſtali. A tak tito konec žiwota
ſweho wzali. Dám pak do kterého ſe k Slowu Božímu
ſcházel / byl gedné znamenité Měſtí / kteráž byla Markau
dwauch Kneží / wlaſtních Bratrů těch wpařených / genž po-
čali pravdu Euangelickau Kázati / hned do gruntu jako
proklaty geſt rozbořen a rozťopán / že Kámen na Kámeni
nežůſtal. Měſtí pak té / genž před tím dávno byla vmře-
la / a w zemi ſhnůla / Koſti po ſmrti gegů byly wyťopány /
a na Mary do Truhly wloženy / a tu geſt také jako Kacyř-
ka tepru po ſmrti byla odsauzena / a Koſti gegů na prach
ſpaleny.

O této Hyſtorij geſt toliko něco málo (podle wěrné
powěſti a rozprawky) w této Kronyce Papežské pozname-
náno. Prawj některij / že geſt o tom obzwaſſtnij Němeca-
ká Knížka wyriſtěna / w kteréž ſe tato Hyſtoria daleko ob-
ſjrněgů počládá.

Před tímto Papežem / a za něho / kterij včenj a wzne-
ſſenij Muží / tak w Teologij / yať w gíných ſwobodných wa-
měních / a obočích prawých / w Germanij ſe ſtřwěli / tak do-
bře při ſtraně Ržijmſké jako Luteryanſké / není tuto třeba
pořád ſčítati / poněwadž Chounradus Gelsnerus w ſwé

W m Bibli
papeženci mají mozt telo zabýti / a duſi /
pěkného ože poſlaly w 3 Denem 80 Jana ſtogi takto
ſtravňwým pal ane wernim popraven geſt / ať w azeru wozem
ognem aſyro

tuto
je wzo-
nala ona
prawa
opajle
napřes
Kterýž Rel-
ted ſenſtra
Jugle lle
mž telo
zabýgej
apotonne
niay cob
mž mž
mžly. ale
boato ſeto
lo kterj
mžc aue
mžc telo
mžly zabý
ly aſo pe
mžc o
mžc poſla

ecm
Tím Jesuitom Ferdynandus Římský z. Král w
Městě Wídni nayeprwé dal Collegium w gednom spustlém
Kláštere wstawěti/ge platy a žiwnostij dosti podstatně opa
čil. Potom brzy tyž Ferdynandus Král / wida že ti Je
suitowé tijn swým wčeným wžitečně a dobře prospjwagj/
rozkázal jim také w Praze na Starem Městě w Klášte
ře Swatého Klementa (a prwnj Mnichj obtud do Klá
štera Panenského Swatě Anny w Starem Městě dani
gsau) Collegium pěkně wstawěti/a to sluge Collegium Cae
saris. Když se wjce a wjce při těch Jesuitjch Discypulo
wé rozmáhali/a mnozy se y z Čechů mezy ně na wčenj dá
wali/tak že se w tom gednom Collegium směstnati nemo
hli/rozkázal jim Ferdynandus Arcykňžě Rakauské/Syn
Ferdynanda Krále Římského/druhě Collegium nedaletě
od prwněgsjho wstawěti / a to slowe Collegium Archi
ducis. Opatření gsau také platy / kterjž se jim na wycho
wánj z Komory Králowské a Arcykňžetské dosti boha
tě wydawagj. Audytory a Discipule swé yatkž gest tomu
rozuměti spilnostj wci / Německy slowo Boží na Hradě
Pražském/někdy w Swatého Klementa w Kostele swém
castěgij Kážj / Mše pak podle obyčege Kostela Římské
ho slaužj.

Karel Cysar toho gměna pátj/Pán a zpráwce wšse
ho Křestianstwa/slechtjcectnostj welikých/ Hrdina welik
omocny a statečný / Muz bogowny / podle toho y sřiařte
ny a wjítězny / snim a za něho gisté Bůh sam proti nepřate
lům geho bogowati račil / A protož wěčné wysoce slawné
a Swatě paměti hodny / on gsa gřj yako při Letech 60. na
M m ij zdra

zdravouj swém nestatečný/a po mnohých těžkých a velikých
válkách a bojích/ kteréz s rozličnými nepřátely swými
měř vzdychy za Cysarowaní swého wedl/vpracovaný a
zemlený / wzaw sobě w amysl ostatek života swého w
pokoji a odpočívání dokonati/bral se z Germanye do Hy
spanye / zwolno sobě w nějakém Klášteře jakž praweno
bylo přijbytel/poručil a vzdal zprawowaní Cysářské Fer
dynandowi Říjmskému ič. Králi/Bratru swému/yako po
sobě budaucímu Cysáři Říjmskému. Karel Cysář ma
ge giž vpočegení k ostatku života swého/a neblauho pobytu
w Hispanij/tdyž přišel čas k dokonání života geho/w Pá
nu Bohu yako Cysář a Pán mocný wšeho Křestianstwa
vměl.

Po geho smrti pak brzy držán byl Sněm Říjšťský w
Frankffortě Městě/slowe na Meynu / na kterýžto přigeli
o wolení gineho Cysáře Kurffirštowě Duchowní y swět
ští/a mnohá gina Knížata Říjšťská.

Přigel také na ten Sněm do Frankffurtu Ferdynan
dus Říjmský Král / kterýžto od obogých Kurffirštůw/
yako od zřízených k tomu wolencůw / gich gednostegnými
blasy za Cysáře Říjmského zwolengest/ kterýžto z milosti
Boží až do těchto časůw nassých/šťastně pokogně a chwa
litebně Swatou Říjmskou Říjšy sewšsemi Kealowst
wými/Knížetstwými a Panstwými řídí a zprawuge/ge
mnž Pán Bůh k Cysářstwí tomu milost/pokog/šťěstí/pro
spěch/a dlouhé panování rač dáti/ aby Cyrkew Swatou
Křestianskou/ķterauž sobě ten věčný Nebeský Cysář/Ge
žisus Kryštus Pán/ swau smrtí sam dobyti/ shromážditi/
a swau

a swau přebrahau Krwů wylaupiti a očistiti ráčil / před
každau nepřátelskau mocý bránil / hágil a zastáwal / že cti/
chwał a zwolebený gměna geho nayswětějššého / aby wě-
rni Křesťané pod ochranau geho w pokoji Swatém oby-
wagýce / to což Božýho gest Bohu / a co Cýsarowo Cýsa-
ři dali.

Papež tento Pawel 4. yať blauiho na Stolicy Křijm-
ské seděl / o tom se newůj / neb se o něm gessťe nic psano nena-
léza / Prawůj se pať / žeby cos málo Let Papežem pobyl / a po
tom yaťo y giny vměl.

Pius čtvrtý.

Uynějššij Papež / a wrchnij zpráwce Cýrkwe Křijm-
ské / genž w počtu gest po ginyých předcých swých 235. Papež.
Prawůj oněm / žeby byl Florentýnský zrodu Medyces / a
byw prwe Kardynálem / po smrti Pawla čtvrtého od gi-
ných Kardynálůw / genž sobě wolenij náměstka S^o
Petra přiwlastnili / na Papežstwůj zwolen / a na Stolicy do-
lazen.

O tomto Piusowi 4. se brzo powěst po wolenij rozná-
ssela / žeby toho náramně žádostiw byl / aby se Concilium
Křesťianské a swobodně drželo / co se wůtry a Religiů dotýče
aby ty wěcy o kterěž nynij w Křesťianstwu weliké rozepře
a hádky gsau / narownány a spořogeny byly / kterěžto žeby se
w tom y slysseti měl bati swobodně / že Cýrkwe Křijmská
při mnohých wěcech náprawy a dobré Refformacij potře-
buge / a některé wěcy / genž proti slowu Božjmu negsau / ale

Mm iij

312

z něho dā word swāg magū / že mohau bopustěny býti. Pro
tož hned yalž na Stolicy Římské došel / přemyslěl o
to / aby se Křesťanské Concilium / kteréž do Trydentu wy-
hlāsyla položil / z strany wůjry a Religiū / drželo / a gednoswor-
né narownanij o to skalo.

Poslal pak z té příčiny Legáty své k Cysaři Ferdynan-
dowi / a k jiným Kralom Křesťanským / napomínage gich
aby se na to Concilium sgeli / kteréž se mělo brzy s Welitono-
cy nynij minulého roku tohoto 1561. začíti / yakož Bulla Pa-
pežská / kteráž na dweřech Kostelům Římským se přibij-
gela / to w sobě sšřegij zawijrala a oznamowala.

Poslal také Legáty své dwa něyake Biskupy Wlasté
k Knížatom Římským některým / genž se Euangelistickým
gmenugū / a ti Legāti přigeli k nim do Města Naumburku
w Sasých / do kteréhož se byla Knížata sgela. Kterijžto
když gim wůli a žádost Papežowu předložili a oznámili / dā
na gest na to těm Legátům od Knížat yakaš newelmi přá-
telská a lastawa / brž sšwabská / odpověd / yakožto Papeži
w tom za zlé magūce / proč gim sinij Concilium wkladati / a
na ně powolawati / gesto gemu to nenaležij / než toliko Cy-
saři Římskému / gehožto gsau oni yakožto Pána swého
wewssij poddanosti powinni poslauchati / a ne Římského
Papeže / snimžto nechťj mjeti nic činiti / ani se nim w čem
zprawowati. Wssak tde gim Gehomilost Cysařská / yako
Pán gich milostiwý / Concilium w Germanij položiti rá-
cū / gehož y žádostiwij gsau / že se tu rádi yako Gehomilo-
sti poslussnij chťj dati nagāti. Legāti wyslyssawsse Kní-
žata / a přigawsse od nich odpověd takowau / nawratili se s
nim do

ecmi

nij do Říjma k Papeži / a genu tu nepřijemnou odpověď
přinesli.

Co sedále zstrany Swatě Křesťianské wjry / Religiů
a Concilium gednati a říditi bude / to sam milý Báh rači wě
děti / a bezpochyby w sedce a mysl duchowných y swětských
wrchností wnutnauti / že giž oto mezy sebou w tajných rad
dách swých rozmlawagů a gednagů.

Rozuměti gest také z gisté zpráwy v Montána w No
rmberce wytištěné / kterak we Wlasských věcích Luterowo /
kterěz gmenugů Euangelistické / welmi se rozmáhá / což Pa
peži y geho dworu naotpor gest. Protož gest geho Swá
tost to před sebe wozala / aby ti a takowij / kteří se snabožen
stwjim Říjmským nestrowawagů / wyplemeněni byli.

Kať pak wyslawosse roku tohoto 1561. času Letní
ho posly své do Králowstwj Neapolitanského / nemalý po
čet takowých Lidů zgýmáno / a do wězenů brati gest poru
čeno. Co se pak potom dále w Měste Montalto dalo / z to
hoto níže psaného Listu / kterýž gest gedn Městěním řečí
Wlastau o sobě stawu wyššího w tato slowa napsal / po
rozuměti se může.

Milostiwý Pane / psal gsem wám pomínulých dnů / co
se při těch Kacýřích každého dne zbýhalo / Giž pak to^o pomi
nauti nemohu / ale wám oznámiti musím / že dnes okolo ge
denácté hodiny začalo se brozně trestanů / kteréž předse wza
to gest proti těm Luterjanským / na něžto řdyž spomínám
wšedťo se mé Tělo třese / A nevmím wám toho lepššího po
dobenstwj dáti / než rowně tak a na ten spůsob / yať ses Ow
cemi děje: Když byli wšyťni w gednom domě v wězenů /

a 39

a zamykání/w tom přišel Mistr popravníj/ a gednoho po
druhém wen wodil/ oči jim gich zawázal / a wedl ge na sý-
roky plac/nedaleko od toho dotčeného domu/tu jim rozká-
zal klenauti / a každému nožem hrdlo geho protekl / a nechal
gich tak ležeti/až sobě poodtřpetli. Když z nich gednoho po-
razyl/wzal ty Krwawé auwazky/a ten Krwawý Nož/y
přiwedl gineho na to místo/tež mu učinil. A tak pořádaž
gich osmdesáte osm odpraweno bylo / kterěžto diwadlo yať
k podiwení welmi bylo žalostiwé / nechť toho gedem každý
sam při sobě powážij. Zle mezy psaným nemohu se od-
pláče zdržeti / a gisté když gsem druheho widěl / pro žalost
nemohl gsem se na Smrt geho důwati/neb k Smrti welmi
trpěliwé m/že není podobné tomu wěřiti/Některij prawi-
li/když na Smrt wedeni byti měli/že to wěřij / což my wě-
řijme. A tak w swém prokletém zatworzenij zemřeli/což by-
lo starých/ti byli weseli/ a comladších / něco bazliwěgších/
třásl gsem se z prawého strachu/když gsem Mistr popraw-
níjho s tím Krwawým Nožem widěl/že gey w vsta bral/
a ty Krwawé auwazky w swých Kufau nesl/a Kuce geho
gšauc ohnuté/ wšecky Krwij Lidstau ostrijkane a okrwá-
wené byly.

A posledku když také měli ti odprawowáni býti / ktera-
kž těch Owcy wůdcowé byli/y bylo kážáno/aby ge wšec-
ky čtvertili/a ty čtverti w tom kragi na Tyčech zwěššeli/ po-
řad gednu po druhé/až do Kalabrii. Když Papežska Swa-
tosť a Dicero: Panu Markrabi y ginym o tom poručij/yať
by se dale zachowati měli/rowně na ten spůsob bude k giným
wězňom přitročeno/a s nimi nakládáno.

Dnes

Dnes bylo rozkázáno / aby Sto osob ženského pohlaví bylo sem od Starších přivedeno / aby právnem autp-
ným tázány / a týmž způsobem odprawovány byly / y také
gestťe dnes při čtrnácté hodině o tom zvějíme / až z těch před-
ních původů 7. vymedeno bude / ti budou za živa vpáleni.

Kacyři kteří gsau w Kalabrii zgijmání / gest gich wssu-
by wssch Ssestaacte Set a odsauzených / a giž odprave-
ných bylo ss. osob / giné gestťe v wězení chowagij. Těch Li-
dij gestťe gest we čtyřech tragických mnoho / kteříž newědj sem
ani tam / ani kudy wen / gsau sprostinij / newčenij / a Lid Sedl-
stý / o těch slyssij / nežliby ohawonau Smrtij zemřijti měli /
že se radějí k Swatému naboženstwij a k poslussenstwij
Cyrkwe Ržijnské přivesti dali. Datum w Měste Mon-
talto 11. dne Měsíce Června / to gest w Středn po Bo-
žijm Těle / Léta Páně 1561.

A poněwadž sam Bůh w těchto rozdwogitých a roztr-
žitých časech při obogij straně / Ržijnské y ne Ržijnské / mro-
hé w pýsmých Swatých včeně / skussené a zběhlé Muže wz-
buzuge / že milosti Ducha Swateho račij ge také oswětití / a
skrzeně yako nástroge své / což w Cyrkwi Božij porussené
ho a nepravého gest / podle Regule a pravidla slova své-
ho wěčného / naprawowati a wstanowowati. A ty pak
což na nás gest powinni gsme / za to mileho Boha Otce na-
šeho Nebeského / skrže Pána našeho Gežjssse Krysta pro-
syti / aby nás w gednotu wjry Swatě wwedl / k Concilium
swobodnému / Křestianskému / a w Duchu Swatém shro-
mážděnému / gednostegnaui mysl / srdce y wůli dal / na kteréž
by se wěrnij Křestiane w gediném Pánu Krystu sešli / od-

An

19

loživše na klomosti svých tělesných / o to gebnali a tůbili /
což by se weblé rady S^o. Pavla k vzdělání Cyrke swo-
te wšseobecne hoditi / a wěčně wěřícím prospěti mohlo.

Papeži pak tomuto / y jiným po něm / Biskupům a Pre-
látom Křesťanským / anobř wšsemu Lidu wěrnému swe-
mu / rač dáti milosrdný / dobrotivý a wšsemohucý Bůh / a-
by wšsyctni Gežisše Krysta Syna geho mileho / kterýž Ne-
besa pronikl / Biskupa toho naysworchowaněssího a wěc-
ného poznali / aby se on za nás vbohé hřisňuty před Ot-
cem swým Nebeským / jako prostředník a smýr-
ce nás gediny přimlawal / na wěty
wěkuow požehnany.

Amen.

Toto